

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

CADRUL NAȚIONAL AL CALIFICĂRILOR

APROBAT

Ministerul Educației și Cercetării

Dan PERCIUN, Ministru

„13” decembrie 2023

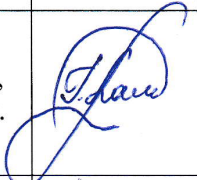

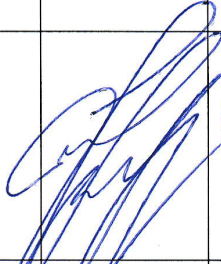

DECIZIA

Consiliului Național pentru Calificări
nr. 18 din 06 NOIEMBRIE 2023

STANDARD DE CALIFICARE

DOMENIUL GENERAL DE STUDII	032 Jurnalism și informare
DOMENIUL DE FORMARE PROFESIONALĂ	0321 Jurnalism și comunicare
PROGRAMUL DE STUDII	0321.1 Jurnalism și procese mediatice
DENUMIREA CALIFICĂRII	Licențiat în Științe ale comunicării
NIVELUL CALIFICĂRII	6 CNC

FIȘA DE VALIDARE A CONFORMITĂȚII

Nr. crt	Instituția/Organizația/ Structura	Numele, Prenumele	Funcția, titlul științific/ gradul didactic	Semnătura	Data
MEMBRII GRUPULUI DE LUCRU CARE AU ELABORAT STANDARDUL DE CALIFICARE					
1.	Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea Jurnalism și Științe ale Comunicării	BULICANU Victoria	Decană, conf. univ., dr.		5.10.23
2.	Universitatea de Stat din Moldova	STEPANOV Georgeta	Prof. univ., dr. hab.		5.10.23
3.	Universitatea de Stat din Moldova, Departamentul Teoria și Practica Jurnalismului	TACU Mariana	Șefă Departament, conf. univ., dr.		5.10.23
4.	Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea Jurnalism și Științe ale Comunicării	RUSNAC Ludmila	Prodecană, conf. univ., dr.		5.10.23
5.	Centrul Republican pentru Copii și Tineret "ARTICO", Secția Relații Internaționale și Comunicare	TUGAREV Laura	Șefă de secție, conf. univ., dr.		5.10.23
6.	Centrul pentru Jurnalism Independent	SÂRBU Ana	Producătoare, copywriter		5.10.23
7.	Instituția publică națională a audiovizualului „TELERADIO-MOLDOVA” Proiectul <i>Călătorii cu gust</i>	GUȚU Vitalie	Director de proiect		05.10.2023
8.	Compania <i>Anturaj Group</i>	TOACĂ Mariana	Specialistă principală în comunicare și PR		05.10.23

COMISIA DE VALIDARE A STANDARDULUI DE CALIFICARE

Nr. crt	Instituția/Organizația/ Structura	Numele, Prenumele	Funcția, titlul științific/gradul didactic	Semnătura	Data
1.	Consiliul de supraveghere și dezvoltare al IP Compania „Teleradio-Moldova”	GHERASIM Arcadie	președinte al Consiliului	<i>Ambrasiu</i>	17.10.23
2.	Canalul de televiziune „TVR Moldova”	MOCANU Nicolae	director	<i>Mocanu</i>	17.10.23
3.	Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova	MARCU Mariana	controlor de stat superior	<i>Marcu</i>	17.10.23
4.	Radio Europa Liberă Moldova	POPUȘOI Cristina	jurnalist	<i>Popusie</i>	17.10.23
5.	Instituția Publică Agenția Informațională de Stat „Moldpres”	BEREGOI Petru	director	<i>Bergoi</i>	17.10.23
6.	Academia de Studii Economice din Moldova	GRIGOROI Lilia	expert în elaborarea standardelor de calificare	<i>L. Grigori</i>	17.10.23

FIȘA DE CONSULTARE

Nr. crt	Instituția/Organizația/ Structura	Numele, Prenumele	Funcția, titlul științific/gratul didactic	Semnătura	Data
PARTENERI SOCIALI					
1.	Publicația periodică revista economică LOGOS-PRES S.A.	MAȚENCO Irina	șef redactor - adjunct		9.10.23
2.	Postul de Radio VOCEA BASARABIEI S.R.L.	MUNTEANU Maricica	redactor-prezentator redacția <i>Actualități</i>		4.10.23
3.	Asociația Jurnaliștilor de Mediu și Turism Ecologic din Republica Moldova	CURCHI Lilia	director executiv		5.10.23
4.	Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova”	PLEȘCA Vera	redactor-prezentator, redacția <i>Actualități</i>		5.10.23
5.	Centrul Media pentru Tineri	ROȘCA Cristina	directoare program parenting		10.10.23

FORMULARUL CALIFICĂRII

Descrierea calificării	<p>Calificarea <i>Licențiat în Științe ale comunicării</i>, nivel 6 CNC, se acordă absolvenților programului de studii <i>Jurnalism și procese mediatice</i> care confirmă competențele pentru a realiza activități mediatice în vederea informării publicului larg despre cele mai importante evenimente care au loc zi de zi în societate la nivel național și internațional și sunt capabili să utilizeze practici moderne de realizare și administrare a activităților media.</p> <p>Profioniștii în domeniu au în sarcină activități mediatice legate de examinarea evenimentelor care au loc în spațiul politic, economic, cultural, social etc., și reflectarea acestora prin intermediul producției jurnalistice și canalelor media care distribuie produsele media. Calificarea oferă și posibilitatea deținătorilor de a ține un discurs public, de a promova idei, de a argumenta opinii și de a întreține dialoguri/discuții publice, inclusiv, în cadrul emisiunilor de analiză și dezbateri media.</p> <p>Totodată, calificarea oferă cunoștințe referitoare la principiile conceptuale, organizatorice, funcționale și tehnologice ale instituțiilor mediatice, la cadrul relațional și acțional al jurnaliștilor în procesul de creație jurnalistică, precum și la interdependența dintre sistemul mass-mediei și alte sisteme sociale. Principalele sarcini ale specialiștilor în domeniul jurnalismului și proceselor mediatice variază în funcție de canalul media care va găzdui și distribui informația către publicul larg, printre care pot fi menționate activitățile de documentare, de colectare a informațiilor, de evaluare și de tratare a acestora în vederea proiectării imaginilor mediatice din și despre realitatea înconjurătoare; realizarea materialelor jurnalistice informative și analitice; evaluarea calității informațiilor prin feed-back-ul oferit de către reprezentanții publicului.</p> <p>Profilul profesionistului din acest domeniu este caracterizat de mai multe competențe, fiind capabil să-și aplice experiența în diverse segmente din piața muncii, în special în cadrul activităților mediatice.</p> <p>Deținătorul calificării în domeniul jurnalismului și informării poate desfășura: <i>activități de investigare a evenimentelor curente care urmează a fi mediatizate; de concepere și elaborare a materialelor jurnalistice pentru presa tipărită, radio, TV, agenții de știri, portaluri și platforme informaționale online; de producere jurnalistică propriu-zisă.</i></p>
Nivel de calificare	6CNC
Grup/grupuri-tintă	<ul style="list-style-type: none"> - Absolvenți de liceu, colegiu, centru de excelență; - prestatori de programe de educație mediatică și formare profesională; - angajatori; - alte părți interesate.
Tipul programului de studii	Program de învățământ superior, ciclul I
Forma de organizare a studiilor	<ul style="list-style-type: none"> - cu frecvență; - cu frecvență redusă; - studii la distanță.
Durata și volumul studiilor	<ul style="list-style-type: none"> - 3 ani – 180 de credite de studii <p>În cazul învățământului cu frecvență redusă durata programului de studii este de 4 ani.</p>
Condiții de acces	<ul style="list-style-type: none"> - Nivelul minim necesar de studii: studii liceale. - Actul de studii care permite accesul la nivelul respectiv de calificare:

	<ul style="list-style-type: none"> - Diplomă de bacalaureat sau echivalentul acesteia; - Diplomă de studii profesionale; - sau un alt act de studii echivalent, recunoscut de autoritatea competentă.
Stagii de practică	<p>Tipurile stagiilor de practică:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de inițiere în specialitate; - de specialitate; - de producție; - de cercetare. <p>Numărul de credite de studii alocate stagiilor de practică se încadrează în limita 10-12% din numărul de credite per program.</p>
Actul de studii, titlul /calificarea atribuită	<ul style="list-style-type: none"> - Diplomă de studii superioare de licență și Supliment descriptiv conform Europass; - Titlul: <i>Licențiat în Științe ale comunicării</i> (Conform Anexei nr. 2 la ordinul nr. 1017/2018, cu privire la punerea în aplicare a Hotărârii Guvernului nr 482/2011) - https://mecc.gov.md/sites/default/files/corelarea_titluri_licenta-master-doctor.pdf
Dezvoltare profesională/proiectarea carierei	<p>Continuarea studiilor la ciclul II, studii superioare de master (nivel 7 CNC).</p> <p>Formarea profesională continuă: programe de perfecționare/specializare, cu durata 150-900 ore/5-30 credite de studii.</p>
Oportunități de angajare în câmpul muncii	<p>264210 Corespondent/corespondentă presă 264211 Corespondent/corespondentă radio 264215 Editor/editoare 264216 Editorialist/editorialistă 264217 Fotoreporter/fotoreporteră 264218 Jurnalist/jurnalistă 264229 Reporter/reporteră 264230 Reporter-operator/reporteră-operator 264232 Ziarist/ziaristă</p>
Cerințe legale speciale	<p>Apt de muncă din punct de vedere fizic și psihic. Nu sunt alte cerințe legale speciale care limitează obținerea calificării de către persoanele care îndeplinesc condițiile de acces stipulate mai sus.</p>

LISTA OCUPAȚIILOR TIPICE

Domeniul de formare profesională	Ocupații tipice conform CORM (006-2021)	Ocupații tipice conform ESCO-08	Ocupații tipice conform ISCO-08	Alte clasificări relevante CAEM/ISIC/OMC
0321 Jurnalism și comunicare	264207 Corector/corectoare 264209 Corespondent titular/corespondentă titulară 264210 Corespondent/corespondentă presă 264211 Corespondent/corespondentă radio 264215 Editor/editoare 264216 Editorialist/editorialistă 264217 Fotoreporter/fotoreporteră 264218 Jurnalist/jurnalistă 264219 Membru/membră colegiu redacțional editură și redacție ziare, reviste 264220 Redactor artistic/redactoare artistică 264222 Redactor muzical/redactoare muzicală 264223 Redactor stilist/redactoare stilistă 264225 Redactor tehnic/redactoare tehnică 264226 Redactor traducător/redactoare traducătoare 264227 Redactor/redactoare 264228 Redactor/redactoare filme de televiziune 264229 Reporter/reporteră 264230 Reporter-operator/reporteră-operator 264232 Ziarist/ziaristă	26 Specialiști în domeniul juridic, social și cultural 264 Autori, jurnaliști și lingviști 2642 Jurnaliști	26 Specialiști în domeniul juridic, social și cultural 264 Autori, jurnaliști și lingviști 2642 Jurnaliști	J - Informații și comunicații 58 Activități de editare 58.1 <i>Activități de editare a cărților, ziarelor, revistelor și alte activități de editare</i> 58.13 Activități de editare a ziarelor 58.14 Activități de editare a revistelor și periodicelor 60 Activități de producere și difuzare de programe 60.1 <i>Activități de difuzare a programelor de radio</i> 60.10 Activități de difuzare a programelor de radio 60.2 <i>Activități de producere și difuzare a programelor de televiziune</i> 60.20 Activități de producere și difuzare a programelor de televiziune

COMPETENȚE RELEVANTE CALIFICĂRII

COMPETENȚE TRANSVERSALE (CT)	<p>CT 1. Dezvoltarea personală și profesională;</p> <p>CT 2. Utilizarea principiilor de etică, deontologie și integritate profesională;</p> <p>CT 3. Deținerea abilităților de gândire, sinteză și analiză critică;</p> <p>CT 4. Executarea activităților specifice muncii în echipă;</p> <p>CT 5. Rezolvarea problemelor complexe și luarea deciziilor în exercitarea atribuțiilor profesionale;</p> <p>CT 6. Aplicarea abilităților fundamentale de comunicare și negociere;</p> <p>CT 7. Utilizarea resurselor tehnologice în activitățile profesionale;</p> <p>CT 8. Deținerea abilităților de inițiativă, creativitate și orientare spre rezultat.</p>
COMPETENȚE GENERALE (CG)	<p>CG 1. Comunicarea informațiilor, ideilor, problemelor și soluțiilor din domeniul profesional în limba maternă și/sau într-o limbă de circulație internațională;</p> <p>CG 2. Analiza, interpretarea și explicarea mediatică a fenomenelor și evenimentelor contemporane;</p> <p>CG 3. Aplicarea jurnalismului responsabil pentru asigurarea dreptului la informare;</p> <p>CG 4. Producerea și tratamentul informației;</p> <p>CG 5. Evaluarea impactului producției jurnalistice asupra publicului larg.</p>
COMPETENȚE PROFESIONALE (CP)	<p>Arie ocupațională 1: PRODUCEREA CONȚINUTURILOR JURNALISTICE PENTRU PRESA TRADIȚIONALĂ (ziare, reviste, radio, TV, agenții de știri)</p> <p>CP 1. Documentarea jurnalistică în vederea realizării produselor mediatice pentru media tradițională;</p> <p>CP 2. Conceperea și redactarea produselor jurnalistice pentru media tradițională;</p> <p>CP 3. Aplicarea cadrului legislativ și deontologic al jurnalistului din presa tradițională;</p> <p>CP 4. Utilizarea programelor de filmare, editare, montaj și machetare în procesul de elaborare a produselor jurnalistice pentru media tradițională;</p> <p>CP 5. Evaluarea feed-back-ului din partea publicului.</p> <p>Arie ocupațională 2: PRODUCEREA CONȚINUTURILOR JURNALISTICE PENTRU NEW MEDIA (instituții media nativ digitale, portaluri de știri, site-uri instituționale)</p> <p>CP 6. Documentarea jurnalistică în vederea realizării produselor jurnalistice pentru New media;</p> <p>CP 7. Conceperea și redactarea produselor jurnalistice de New media;</p> <p>CP 8. Utilizarea programelor de software de editare, montare, amplasare a produselor de New media;</p> <p>CP 9. Distribuirea prin intermediul platformelor de New media a produselor jurnalistice;</p> <p>CP 10. Monitorizarea feed-back-ului publicului pentru evaluarea calității produselor media digitale.</p>

**TRANSPUNEREA COMPETENȚELOR
DIN STANDARDUL DE COMPETENȚĂ ÎN REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII**

Aria de competență <i>(etape, faze ale prestării serviciului/producerii)</i>	Competențe profesionale conform standardului de competență	Rezultate ale învățării conform nivelului CNC <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:</i>	Module/discipline ce conduc la formarea de competențe profesionale
COMPETENȚE GENERALE			
1. Pre-producția jurnalistică	CG 1. Comunicarea informațiilor, ideilor, problemelor și soluțiilor din domeniul profesional în limba maternă și/sau într-o limbă de circulație internațională	1. colecta și examina informațiile referitoare la fenomene/cauze/situații din realitatea cotidiană pentru identificarea potențialelor subiecte pentru materialele jurnalistice; 2. utiliza un discurs clar, corect și expresiv în activitatea profesională, redactând corect materialele jurnalistice în corespundere cu normele lingvistice contemporane ale limbii române, iar la necesitate și într-o altă limbă de circulație internațională.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bazele jurnalismului; ▪ Tehnica vorbirii; ▪ Discurs public și analiză critică; ▪ Jurnalism de informare; ▪ Jurnalism radio; ▪ Jurnalism TV; ▪ Jurnalism de opinie și comentativ
	CG 2. Analiza, interpretarea și explicarea mediatică a fenomenelor și evenimentelor contemporane	3. evalua masivul informațional, identificând posibilele genuri jurnalistice pentru utilizare în procesul de redactare a materialului jurnalistic.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bazele jurnalismului; ▪ Legislația în domeniul mediatic comunicațional; ▪ Etică și integritate profesională; ▪ Cadrul relațional instituțional; ▪ Jurnalism de informare; ▪ Jurnalism de opinie și comentativ
2. Producția jurnalistică	CG 3. Aplicarea jurnalismului responsabil pentru asigurarea dreptului la informare	4. exercită profesia în scopul servirii interesului public, raportând standardele deontologice profesionale naționale la cele internaționale.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bazele jurnalismului; ▪ Legislația în domeniul mediatic comunicațional; ▪ Etică și integritate profesională; ▪ Cadrul relațional instituțional; ▪ Mass-media și opinia publică

	CG 4. Producerea și tratamentul informației	5. interacționa cu sursele jurnalistice pentru realizarea materialelor de presă, respectând cerințele de realizare a acestora în funcție de genul jurnalistic selectat; 6. distribui materialele jurnalistice în funcție de canalul mediatic selectat pentru mediatizare.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jurnalism de informare; ▪ Jurnalism de opinie și comentativ; ▪ Jurnalism radio; ▪ Producție radio; ▪ Jurnalism TV; ▪ Producție TV
3. Post-producția jurnalistică	CG 5. Evaluarea impactului producției jurnalistice asupra publicului larg	7. supraveghea atent feedback-ul publicului asupra materialelor jurnalistice, urmărind, inclusiv, reacțiile factorilor decizionali în urma apariției materialelor de presă.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bazele jurnalismului; ▪ Jurnalism radio; ▪ Jurnalism TV; ▪ Jurnalism de informare; ▪ Jurnalism de opinie și comentativ.
COMPETENȚE PROFESIONALE SPECIFICE			
Arie ocupațională 1: PRODUCEREA CONȚINUTURILOR JURNALISTICE PENTRU PRESA TRADIȚIONALĂ (ziare, reviste, radio, TV, agenții de știri)			
1. Pre-producția jurnalistică	CP1. Documentarea jurnalistică în vederea realizării produselor mediatice pentru media tradițională	8. colecta și înregistra informații privind subiectele de interes public, identificând potențialele surse de informare pentru realizarea materialului jurnalistic.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bazele jurnalismului; ▪ Presa tipărită; ▪ Știrea; ▪ Interviul; ▪ Reportajul; ▪ Jurnalism de informare; ▪ Jurnalism de opinie și comentativ; ▪ Jurnalism de investigație; ▪ Jurnalism radio; ▪ Jurnalism TV
2. Producția jurnalistică	CP2. Conceperea și redactarea produselor jurnalistice pentru media tradițională	9. selecta genul jurnalistic pentru realizarea materialului de presă, aplicând regulile de scriere și redactare a materialului jurnalistic în corespundere cu normele gramaticale și de limbaj.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jurnalism de informare; ▪ Jurnalism de opinie și comentativ; ▪ Jurnalism de investigație; ▪ Jurnalism radio; ▪ Jurnalism TV; ▪ Știrea; ▪ Interviul; ▪ Reportajul; ▪ Presa tipărită

	<p>CP3. Aplicarea cadrului legislativ și deontologic al jurnalistului din presa tradițională</p>	<p>10. interacționa cu sursele de informare, respectând regulile de comportament în relația jurnalist – sursă și protejându-le, potrivit cadrului legal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Etică și integritate profesională; ▪ Cadrul relațional instituțional; ▪ Jurnalism de investigație; ▪ Jurnalism de informare; ▪ Legislația în domeniul mediatic comunicațional
	<p>CP4. Utilizarea programelor de filmare, editare, montaj și machetare în procesul de elaborare a produselor jurnalistice pentru media tradițională</p>	<p>11. realiza materiale televizate și radio, aplicând programul potrivit pentru editarea video și audio a materialelor jurnalistice;</p> <p>12. macheta textul și imaginea pentru ziare/reviste.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presa tipărită; ▪ Bazele jurnalismului; ▪ Tehnologii informaționale: Mobile Journalism (MOJO); ▪ Jurnalism de informare; ▪ Jurnalism de opinie și comentativ; ▪ Jurnalism de investigație; ▪ Montajul și imaginea video; ▪ Jurnalism radio; ▪ Producerea radio; ▪ Producerea TV
<p>3. Post-producția jurnalistică</p>	<p>CP5. Evaluarea feed-back-ului din partea publicului</p>	<p>13. analiza tematica materialelor jurnalistice reflectate în presă într-o anumită perioadă, stabilind <i>agenda setting</i> pentru următoare perioadă, în conformitate cu agenda publică;</p> <p>14. evalua atitudinea publicului în raport cu abordările mediatice în materialele jurnalistice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mass-media și opinia publică; ▪ Legislația în domeniul mediatic-comunicațional; ▪ Cadrul relațional instituțional; ▪ Bazele jurnalismului; ▪ Presa tipărită ▪ Jurnalism TV; ▪ Jurnalism radio; ▪ Jurnalism de investigație
<p>Arie ocupațională 2: PRODUCEREA CONȚINUTURILOR JURNALISTICE PENTRU NEW MEDIA (instituții media nativ digitale, portaluri de știri, site-uri instituționale)</p>			
<p>1. Pre-producția jurnalistică</p>	<p>CP6. Documentarea jurnalistică în vederea realizării produselor jurnalistice pentru New media</p>	<p>15. utiliza platformele electronice pentru selectare de informații structurate pentru publicarea online de către instituții publice/private.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ New media; ▪ Tehnologii informaționale: Mobile Journalism (MOJO); ▪ Jurnalism de agenție; ▪ Jurnalism TV

2. Producția jurnalisti cã	CP7. Conceperea și redactarea produselor jurnalistice de New media	16. scrie și edita materialele de presã în format electronic pentru New media, identificând rubrica potrivită pentru materialul jurnalistic în format online pentru o vizualizare reușită.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jurnalism de informare; ▪ Jurnalism de opinie și comentativ; ▪ Jurnalism de investigație; ▪ Jurnalism de agenție; ▪ Redactarea textului; ▪ Norme și interpretări gramaticale
	CP8. Utilizarea programelor de software de editare, montare, amplasare a produselor de New media	17. utiliza programele de proiectare și editare Word pentru web; 18. utiliza programele de editare audio și video (<i>Adobe Audition, Audacity, Adobe Premiere Elements, Adobe Premiere Pro</i> etc.); 19. aplica programele de machetare pentru imagine și text în procesul de editare computerizată (<i>Adobe InDesign, CorelDraw, Microsoft Publisher</i> etc.).	<ul style="list-style-type: none"> ▪ New Media ▪ Tehnologii informaționale: Mobile Journalism (MOJO); ▪ Montajul și imaginea video; ▪ Emisiuni magazin audiovizuale
	CP9. Distribuirea prin intermediul platformelor de New media a produselor jurnalistice	20. distribui materialele de New media pe platforme electronice conexe site-ului instituției media digitale (rețele sociale).	<ul style="list-style-type: none"> ▪ New Media ▪ Tehnologii informaționale: Mobile Journalism (MOJO); ▪ Montajul și imaginea video; ▪ Producerea radio; ▪ Producerea TV
3. Post-producția jurnalisti cã	CP10. Monitorizarea feed-back-ului publicului pentru evaluarea calității produselor media digitale	21. evalua feed-back-ul publicului prin intermediul opțiunilor de pe site-ul instituției media digitale; 22. dezvolta strategii de promovare a producției jurnalistice digitale; 23. contribui la informarea obiectivă și echidistantă a publicului prin publicarea de conținut mediatic veridic.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ New Media; ▪ Metodologia cercetării; ▪ Campania media; ▪ Negocierea și medierea conflictelor

DETALIEREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII, CORESPUNZĂTOR COMPETENȚELOR, ÎN TERMENI DE CUNOȘTIȚE, APTITUDINI, RESPONSABILITATE ȘI AUTONOMIE ȘI STABILIREA NIVELULUI MINIM DE COMPETENȚĂ NECESAR DE ATINS/DEMONSTRAT

COMPETENȚA PROFESIONALĂ			NIVEL MINIM DE COMPETENȚĂ ATINS/ DEMONSTRAT
REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII			
CUNOȘTIȚE (K)	APTITUDINI (S)	RESPONSABILITATE ȘI AUTONOMIE (RA)	
Rezultatele învățării, nivel 6 CNC			
https://europa.eu/europass/system/files/2020-05/Legal%20text-RO.pdf (Anexa II)			
COMPETENȚE PROFESIONALE GENERALE. REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII			
CG 1. Comunicarea informațiilor, ideilor, problemelor și soluțiilor din domeniul profesional în limba maternă și/sau într-o limbă de circulație internațională			
Rezultatul învățării 1. Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate colecta și examina informațiile referitoare la fenomene/cauze/situații din realitatea cotidiană pentru identificarea potențialelor subiecte pentru materialele jurnalistice			
K₁ Reguli și principii de colectare și examinare a datelor și informațiilor referitoare la fenomene/cauze/situații din realitatea cotidiană. K₂ Metode științifice și instrucțiuni de colectare și examinarea a datelor și informațiile referitoare la fenomene/cauze/situații concrete din realitatea cotidiană.	S₁ Aplică regulile și principiile de comunicare interpersonală și de grup; S₂ Utilizează metode de bază în procesul de relaționare cu cei din jur în vederea obținerii și comunicării informațiilor din domeniul profesional.	Absolventul colectează în mod autonom date și informații referitoare la fenomene/cauze/situații concrete din realitatea cotidiană și selectează în mod responsabil potențiale subiecte pentru materialele jurnalistice.	Absolventul aplică regulile, principiile, metodele, instrucțiunile de colectare și de examinare a datelor și informațiilor referitoare la fenomene/cauze/ situații concrete din realitatea cotidiană.
Rezultatul învățării 2. Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate utiliza un discurs clar, corect și expresiv în activitatea profesională, redactând corect materialele jurnalistice în corespundere cu normele lingvistice contemporane ale limbii române, iar la necesitate și într-o altă limbă de circulație internațională.			
K₁ Normele de redactare stilistice și gramaticale ale	S₁ Aplică gestică, mimica și vibrațiile vocale în procesul de persuadare a opiniei publice și	Absolventul autonom și responsabil realizează și prezintă	Absolventul: - realizează și prezintă

<p>textului jurnalistic.</p> <p>K2 Principiile de realizare și prezentare a discursului public.</p> <p>K3 Norme de exprimare și scriere corectă într-o limbă de circulație internațională.</p>	<p>de captare a atenției publicului;</p> <p>S2 Redactează corect stilistic și gramatical discursuri cu subiecte diferite;</p> <p>S3 Identifica convențiile de limbaj într-o limbă de circulație internațională: (formule de inițiere, întreținere și încheiere a unei conversații);</p> <p>S4 Utilizează vocabularul adecvat contextului profesional și social.</p>	<p>discursuri în formă scrisă sau orală în limba maternă, conform normelor de redactare stilistică și gramaticală, precum și într-o limbă de circulație internațională în caz de necesitate.</p>	<p>discursuri publice, utilizând arhitectonica unui discurs pregătit și al celui improvizat;</p> <ul style="list-style-type: none"> - înțelege semnificația gesturilor și a mimicii în procesul de persuadare a opiniei publice; - aplică rigorile de tehnoredactare a textelor jurnalistice și valențele stilistice ale textului jurnalistic; - deține un vocabular de specialitate variat într-o limbă de circulație internațională și operează cu structuri lingvistice specifice domeniului profesional.
--	--	--	---

CG 2. Analiza, interpretarea și explicarea mediatică a fenomenelor și evenimentelor contemporane

Rezultatul învățării 3. *Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate* evalua masivul informațional, identificând posibilele genuri jurnalistice pentru utilizare în procesul de redactare a materialului jurnalistic.

<p>K1 Genurile publicistice de informare.</p> <p>K2 Genurile publicistice de opinie.</p>	<p>S1 Analizează complexitatea informațională a evenimentului;</p> <p>S2 Stabilește tipul și disponibilitatea surselor de informare pentru furnizarea de informații necesare;</p> <p>S3 Selectează genul publicistic în care va fi redactat materialul jurnalistic.</p>	<p>Absolventul evaluează autonom masivul informațional zilnic și stabilește genul jurnalistic în care va fi reflectat în mod responsabil un subiect sau altul, în funcție de sursa de informare, tipul emisiunii și obiectivul informațional propus.</p>	<p>Absolventul aplică tipologia genurilor publicistice de informare și a celor de opinie și redactează materialul jurnalistic în funcție de specificul genului.</p>
--	--	--	---

CG 3. Aplicarea jurnalismului responsabil pentru asigurarea dreptului la informare

Rezultatul învățării 4. *Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate* exercita profesia în scopul servirii interesului public, raportând standardele deontologice profesionale naționale la cele internaționale.

<p>K1 Profilul identitar al jurnalistului.</p>	<p>S1 Realizează funcțiile și misiunea sa socială prin mediatizarea evenimentelor și</p>	<p>Absolventul în mod autonom și responsabil poate aplica</p>	<p>Absolventul aplică:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metodele, tehnicile,
---	---	---	---

<p>K₂ Cadrul deontologic național.</p> <p>K₃ Prevederi ale legislației europene/ internaționale în domeniul media.</p>	<p>fenomenelor de interes public;</p> <p>S₂ Aplică instrumentele de creație, în conformitate cu regulile de producere jurnalistică;</p> <p>S₃ Analizează sub aspect comparativ prevederi ale cadrului normativ autohton și ale reglementărilor europene/internaționale;</p> <p>S₄ Elaborează propuneri de compatibilizare a prevederilor legale autohtone cu prevederile legislației europene/internaționale.</p>	<p>instrumentarul de mediatizare a evenimentelor de interes public, conștientizând necesitatea aplicării prevederilor deontologice naționale și europene.</p>	<p>instrumentele de desfășurare a activității profesionale;</p> <p>- prevederile cadrului deontologic național și a celui european/internațional în domeniu.</p>
<p>CG 4. Producerea și tratamentul informației</p>			
<p>Rezultatul învățării 5. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate</i> interacționa cu sursele jurnalistic pentru realizarea materialelor de presă, respectând cerințele de realizare a acestora în funcție de genul jurnalistic selectat.</p>			
<p>K₁ Tipologia surselor de informare.</p> <p>K₂ Comportamentul profesional al jurnalistului în procesul de documentare</p> <p>K₃ Reguli de elaborare a materialelor informative și de opinie</p>	<p>S₁ Identifică un număr suficient de surse care se află în legătură directă sau tangențială cu subiectul de reflectare;</p> <p>S₂ Colectează datele prin contactul direct sau indirect;</p> <p>S₃ Verifică veridicitatea și soliditatea informației oferite de diferite surse;</p> <p>S₄ Elaborează materiale de presă de informare și de opinie.</p>	<p>Absolventul în mod autonom și responsabil stabilește contactul cu sursele de documentare pentru a obține operativ informațiile necesare pentru realizarea produselor jurnalistic informative sau de opinie.</p>	<p>Absolventul:</p> <p>- selectează sursele de informare potrivite pentru produsul jurnalistic;</p> <p>- aplică regulile de interacțiune cu sursele de informare în vederea obținerii informațiilor în procesul de documentare;</p> <p>- aplică regulile de elaborare a materialelor, în corespundere cu tipul evenimentului și sursa care va găzdui produsul final jurnalistic.</p>
<p>Rezultatul învățării 6. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate</i> distribui materialele jurnalistic în funcție de canalul mediatic selectat pentru mediatizare.</p>			
<p>K₁ Reguli de distribuire a materialelor jurnalistic pe canale de informare.</p>	<p>S₁ Distribuie materiale jurnalistic bine realizate și de calitate;</p> <p>S₂ Include doar materiale cu conținut editorial pentru informarea obiectivă a</p>	<p>Absolventul autonom și responsabil distribuie materialul jurnalistic pentru informarea opiniei publice, cunoscând</p>	<p>Absolventul utilizează echipamentele tehnice pentru distribuirea produselor jurnalistic finite și selectează</p>

	cetățenilor, nicidecum publicitar; S3 Prezintă informații corecte, oneste, transparente și formulate într-un limbaj clar și precis, fără speculații nefondate.	necesitățile și așteptările informaționale ale acesteia.	corect rubrica/emisiunea/intervalul orar/canalul de informare pentru distribuirea produselor jurnalistice.
--	--	--	---

CG 5. Evaluarea impactului producției jurnalistice asupra publicului larg

Rezultatul învățării 7. *Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate* supraveghea atent feedback-ul publicului asupra materialelor jurnalistice, urmărind, inclusiv, reacțiile factorilor decizionali în urma apariției materialelor de presă.

K1 Metode de monitorizare a feedback-ului publicului în raport cu creația jurnalistică. K2 Principii de comunicare și relaționare cu sursele oficiale/factori decizionali.	S1 Aplică tehnici de monitorizare a feedback-ului publicului; S2 Determină reacția publicului în raport cu problema enunțată în materialul de presă; S3 Proiectează alte subiecte pentru abordare, în funcție de reacțiile publicului; S4 Oferă posibilitate factorilor decizionali să se exprime în raport cu subiectele abordate în materialele de presă; S5 Realizează, în caz de necesitate, și alte materiale de presă ca reacție a factorilor decizionali la cele apărute anterior.	Absolventul în mod autonom și responsabil utilizează principii corecte în activitatea sa cotidiană în vederea stabilii și menținerii unui proces de comunicare eficient cu publicul larg, inclusiv, cu factorii de decizie în calitatea lor de surse oficiale pentru realizarea materialelor de presă.	Absolventul: - aplică modalitățile de monitorizare a feedback-ului publicului prin creare de rubrici de comentarii, chestionare, etc.; - realizează materiale mediatice ușor asimilabile, pe înțelesul publicului-țintă și contribuie nemijlocit la formarea sistemului de reprezentări în societate; - aplică principiile de interacțiune și comunicare cu factorii decizionali/surse oficiale la toate etapele de realizare a producției jurnalistice.
---	--	--	---

COMPETENȚE PROFESIONALE SPECIFICE. REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII

Arie ocupațională 1: PRODUCEREA CONȚINUTURILOR JURNALISTICE PENTRU PRESA TRADIȚIONALĂ (ziare, reviste, radio, TV, agenții de știri)

CP 1. Documentarea jurnalistică în vederea realizării produselor mediatice pentru media tradițională

Rezultatul învățării 8. *Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate* colecta și înregistra informații privind subiectele de interes public, identificând potențialele surse de informare pentru materialul jurnalist.

K1 Tehnici și tactici de colectare și prelucrare a	S1 Utilizează pre-documentarea în procesul de colectare a informațiilor;	Absolventul identifică autonom materialul factologic necesar	Absolventul: - aplică tehnicile de colectare și
---	---	--	--

<p>informațiilor brute pentru producerea conținuturilor jurnalistice pentru presa tradițională.</p> <p>K2 Etape ale procesului de documentare în jurnalism.</p> <p>K3 Cadrul de referință al surselor jurnalistice.</p> <p>K4 Cicluri de practici operaționale de bază în procesul de acumulare a materialului factual pentru materialul jurnalist.</p>	<p>S2 Stabilește cadrul de referință al surselor necesare pentru a fi consultate în vederea realizării materialului de presă;</p> <p>S3 Identifică modalitățile de înregistrare a informațiilor (contact direct sau indirect cu sursa);</p> <p>S4 Proiectează colectarea informațiilor de la surse independente una față de alta.</p>	<p>pentru realizarea de materiale informative și/sau de opinie pentru presa tradițională. Absolventul în mod responsabil selectează potențialele surse de informare diferite ca și cadru de referință și independente una față de alta.</p>	<p>înregistrare a informațiilor de interes public;</p> <ul style="list-style-type: none"> - înregistrează informațiile necesare conform modalităților specifice; - distinge utilitatea fiecărei surse de informare consultate pentru realizarea unui material obiectiv; - analizează relevanța informațiilor obținute din varii surse.
--	--	---	---

CP 2. Conceperea și redactarea produselor jurnalistice pentru media tradițională

Rezultatul învățării 9. Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate selecta genul jurnalist pentru realizarea materialului de presă, aplicând regulile de scriere și redactare a materialului jurnalist în corespundere cu normele gramaticale și de limbaj.

<p>K1 Genurile de presă.</p> <p>K2 Arhitectonica materialelor de presă.</p> <p>K3 Reguli de redactare a materialului jurnalist informativ sau de opinie pentru presa tradițională.</p>	<p>S1 Identifică genul materialului în care va fi abordat evenimentul/fenomenul (din șirul celor informative sau de opinie)</p> <p>S2 Proiectează structura materialului, în funcție de genul jurnalist ales.</p>	<p>Absolventul selectează autonom genul jurnalist potrivit pentru realizarea materialului de presă și în mod responsabil utilizează normele gramaticale și stilistice, în corespundere cu tipul materialului jurnalist.</p>	<p>Absolventul:</p> <ul style="list-style-type: none"> -aplică criteriile de structurare a materialelor de presă, în funcție de genul jurnalist; -utilizează normele de redactare și interpretare gramaticală pentru textul jurnalist.
---	---	---	--

CP 3. Aplicarea cadrului legislativ și deontologic ale jurnalistului din presa tradițională

Rezultatul învățării 10. Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate interacționa cu sursele de informare, respectând regulile de comportament în relația jurnalist – sursă și protejându-le, potrivit cadrului legal.

<p>K1 Reguli de comportament profesional al jurnalistului în relația cu sursele jurnalistice.</p> <p>K2 Cadrul de referință al protagoniștilor materialelor</p>	<p>S1 Aplică un comportament lejer, cu caracter neoficial, informal, spontan și paternalist cu sursele neoficiale;</p> <p>S2 Solicită în mod oficial informațiile de la sursele oficiale, aplicând un comportament precaut-insistent</p>	<p>Absolventul în mod autonom și responsabil abordează sursele necesare pentru realizarea materialelor jurnalistice</p>	<p>Absolventul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - abordează corect sursele de informare, în vederea realizării materialelor de presă calitative;
---	--	---	--

jurnalistice. K3 Prevederile legale privind protecția surselor jurnalistice.	pentru obținerea informațiilor necesare; S3 Verifică veridicitatea informației oferite de diferite surse. S4 Protejează identitatea surselor jurnalistice în cazul în care sursa a solicitat păstrarea confidențialității.	pentru presa tradițională, respectând regulile de comportament în relația jurnalist-sursă.	- aplică reglementările CEDO privind protecția surselor de informare; prevederile APCE privind protecția surselor de informare; Legea cu privire la libertatea de exprimare, art. 13 din Constituția RM.
CP 4. Utilizarea programelor de filmare, editare, montaj și machetare în procesul de elaborare a produselor jurnalistice pentru media tradițională			
Rezultatul învățării 11. Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate realiza materiale televizate și radio, aplicând programul potrivit pentru editarea video și audio a materialelor jurnalistice.			
K1 Modalități de realizare a materialelor TV și radio. K2 Editarea audio și video	S1 Utilizează echipamentul video (de studio sau de teren) pentru înregistrarea imaginilor; S2 Proiectează planuri și unghiuri de filmare; S3 Stochează și păstrează înregistrările până la etapa montajului acestora; S4 Selectează programul de înregistrare a textului și editare video (<i>Adobe Audition, Premier Pro, etc.</i>); S5 Suprapune imaginilor voice-over materialului.	Absolventul în mod autonom obține și înregistrează imagini video de la diferite evenimente pentru transpunerea acestora în cadrul materialelor televizate de diferite tipuri (știri, reportaje, interviuri, relatări, emisiuni de analiză, etc.). Absolventul realizează responsabil operațiuni de prelucrare a textului, sunetului și imaginilor după ce acestea au fost înregistrate.	Absolventul: - prioritizează acțiunile în organizarea procesului de filmare pe teren și în încăpere; - aplică regulile principale de filmare și prelucrare a imaginilor filmate; - aplică procesul de importare de pe suporturile de înregistrare a materialului audio și video în programul de editare; - modifică, curăță și lipește corect cadrele; - utilizează efecte și tranziții audio și video; - exportă materialul în formatele necesare în mapă sau discul ales din timp.
Rezultatul învățării 12. Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate macheta textul și imaginea pentru ziare/reviste			
K1 Machetarea publicațiilor scrise	S1 Stabilește formatul publicației scrise; S2 Utilizează punerea în pagină a elementelor de text	Absolventul elaborează în mod autonom conceptul	Absolventul: - proiectează design-ul unei

	și ilustrație; S ₃ Calibrează și cotează articolele jurnalistice; S ₄ Machetează propriu-zis publicația în formatul prestabilit.	publicației scrise, individualizând-o prin intermediul operațiunilor de machetare și prelucrare a imaginilor.	publicații scrise; - machetează publicații în conformitate cu seria de condiții grafice care să corespundă exigențelor ergonomice referitoare la calitatea materialelor, a culegerii și imprimării textului și imaginii; - individualizează și poziționează în piața tipărituri și prin intermediul caracteristicilor exterioare a produselor de ziar sau revistă.
--	--	---	--

CP 5. Evaluarea feed-back-ului din partea publicului

Rezultatul învățării 13. *Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate analiza tematica materialelor jurnalistice reflectate în presă într-o anumită perioadă, stabilind agenda setting pentru următoare perioadă, în conformitate cu agenda publică.*

K ₁ Modalități de cercetare a peisajului mediatic autohton. K ₁ Planificarea subiectelor pentru mediatizare în cadrul instituției de presă într-o anumită perioadă.	S ₁ Ierarhizează din punct de vedere cantitativ cele mai abordate teme în presă într-un anumit interval de timp; S ₂ Analizează tendințele privind abordarea în perspectivă a anumitor subiecte de interes public; S ₃ Selectează perioada pentru planificarea scrierii subiectelor (termen scurt, termen mediu, termen lung); S ₄ Stabilește subiectele prioritare pentru mediatizare, acestea fiind corelate cu agenda publică.	Absolventul în mod autonom poate realiza o analiză a subiectelor materialelor de presă abordate într-o anumită perioadă de timp, pentru evidențierea unui tablou mediatic. Absolventul își organizează în mod responsabil activitatea în instituția de presă, în funcție de agenda setting.	Absolventul interpretează fenomenele și evenimentele care au loc în societate și efectele produse de mass-media după mediatizarea lor.
--	--	---	--

Rezultatul învățării 14. *Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate evalua atitudinea publicului în raport cu abordările mediatice în materialele jurnalistice.*

K ₁ Metodologia de evaluare a feed-back-ului publicului	S ₁ Determină metodele de măsurare a feed-back-ului (comentarii, interviuri, chestionare, scrisori,	Absolventul autonom și responsabil evaluează	Absolventul: - analizează feed-back-ul
--	--	--	---

(reacții, atitudini și comportamente).	etc.) S ₂ Stabilește reacțiile publicului la materialele jurnalistice apărute în presă (aprobare, condamnare, indiferență, mobilizare etc.); S ₃ Determină modalitățile de influență a presei asupra opiniei publice.	feed-back-ul publicului cu referință la produsele mediatice apărute în presa tradițională.	publicului pentru materialele jurnalistice din presa tradițională; - răspunde mesajelor publicului (corect și tacticos) pentru o mai bună înțelegere de către public a informațiilor prezentate.
Arie ocupațională 2: PRODUCEREA CONȚINUTURILOR JURNALISTICE PENTRU NEW MEDIA (instituții media nativ digitale, portaluri de știri, site-uri instituționale)			
CP 6. Documentarea jurnalistică în vederea realizării produselor jurnalistice pentru New media			
Rezultatul învățării 15. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate utiliza platformele electronice pentru selectare de informații structurate pentru publicarea online de către instituții publice/privat</i>			
K ₁ Platformele electronice de încredere pentru documentare (site-uri ale agențiilor de știri, site-uri ale instituțiilor publice centrale și locale, site-uri ale instituțiilor private etc.).	S ₁ Selectează informațiile utile de pe platformele electronice ale instituțiilor publice și private; S ₂ Verifică veridicitatea informațiilor selectate de pe platformele electronice ale instituțiilor publice și private, prin contactarea comunicatorilor acestora; S ₃ Distinge între informația de interes public și informația cu conținut publicitar al platformelor electronice ale instituțiilor publice și private.	Absolventul identifică autonom platformele electronice care pot furniza informație de interes public pentru a fi publicată pe platformele de New media.	Absolventul aplică tehnicile de verificare a veridicității informațiilor publicate pe platformele electronice ale instituțiilor publice și private.
CP 7. Conceperea și redactarea produselor jurnalistice de New media			
Rezultatul învățării 16. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate scrie și edita materialele de presă în format electronic pentru New media, identificând rubrica potrivită pentru materialul jurnalistic în format online pentru o vizualizare reușită.</i>			
K ₁ Arhitectonica materialelor de presă pentru New media. K ₂ Reguli de redactare a materialului jurnalistic informativ sau de opinie pentru New media. K ₃ Amplasarea conținuturilor jurnalistice pe pagini web de New media.	S ₁ Redactează materialul de presă în cadrul programelor de sistem, utilizând normele gramaticale și de stil ale limbajului; S ₂ Realizează materiale jurnalistice pentru plasarea acestora în cadrul anumitor rubrici pe site-ul instituției New media (fragmentarea informațiilor pe site-ul web); S ₃ Stabilește modul de prezentare a informațiilor (text, foto, video, produs integrat etc.);	Absolventul autonom și responsabil poate scrie și redacta corect materiale jurnalistice pentru New media, amplasând și gestionând conținuturi jurnalistice pe online.	Absolventul: - aplică modalitățile de structurare a unui material de presă pentru New media, în funcție de genul jurnalistic; - utilizează normele de redactare și interpretare gramaticală pentru textul jurnalistic de New media;

K4 Instrumente de navigare logică și eficientă în cadrul site-ului.	S4 Sistematizează informația ca să focalizeze atenția vizitatorului la cele mai importante produse jurnalistice (materiale pentru pagina de start, titluri mari, foto sugestive, video, etc.).		- structurează conținuturi jurnalistice per rubrici de site web pentru New media.
CP 8. Utilizarea programelor de software de editare, montare, amplasare a produselor de New media			
Rezultatul învățării 17. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate utiliza programele de proiectare și editare Word pentru web.</i>			
K1 Programul Word de procesare a textului, proiectat pentru crearea documentelor – text.	S1 Utilizează funcții de editare Word care asigură asistență în procesul de scriere a textelor și editare gramaticală automată; S2 Salvează textul procesat în aplicațiile potrivite pentru a obține documentele pe suporturi multiple: computer, tabletă sau telefon; S3 Partajează textele realizate celorlalți colegi (în caz de necesitate) pentru a discuta pe chat, a comenta și a colabora cu alte persoane, indiferent de locul aflării acestora.	Absolventul în mod autonom și responsabil utilizează programul Word - cel mai utilizat program electronic în activitatea jurnalistică pentru crearea și procesarea documentelor – text.	Absolventul: - aplică tehnicile de lucru în programul Word; - utilizează funcția de verificare a corectitudinii ortografice a textelor; - generează conținuturi profesionale, care includ coloane, tabele, grafice, imagini etc.; - integrează date din programul Word cu date din alte aplicații.
Rezultatul învățării 18. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate utiliza programele de editare audio și video (Adobe Audition/Audacity, Adobe Premiere Elements, Adobe Premiere Pro etc.)</i>			
K1 Programele de editare video și audio, grafică și efecte speciale <i>Adobe Audition/Audacity, Adobe Premiere Elements/Adobe Premiere Pro</i>	S1 Transpune materialul brut în programul de editare audio sau video din orice format de fișier; S2 Aadaugă efecte sonore, și creează fundal muzical sau ambianță; S3 Decupează imaginile cu precizie și adaugă animații și efecte video; S4 Realizează ajustări de culoare.	Absolventul în mod autonom și responsabil utilizează programele de editare audio și video pentru conținuturi jurnalistice pentru New media (<i>Adobe Audition/Audacity, Adobe Premiere Elements, Adobe Premiere Pro</i> etc.).	Absolventul editează materialele jurnalistice pentru New media (format video, audio, grafică și efecte speciale) pentru diferite tipuri de înregistrări audio și filmări (interioare/exteroare, în natură/subacvatic, combinate, etc).
Rezultatul învățării 19. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate aplica programele de machetare pentru imagine și text în procesul de editare computerizată (Adobe InDesign, CorelDraw, Microsoft Publisher etc.)</i>			
K1 Programele de machetare	S1 Aplică regulile de paginare în programe de	Absolventul în mod	Absolventul aplică:

computerizată pentru imagini și text.	editare computerizată; S ₂ Introduce textul materialului în pachete de machetare; S ₃ Machetează pagini de ziar și reviste electronice (paginarea titlurilor, elemente decorative și de separare, compoziția textului și graficii).	autonom și responsabil utilizează programele de machetare pentru imagine și text pentru crearea de publicații electronice de New media (<i>Adobe InDesign, CorelDraw, Microsoft Publisher</i>).	- programele de machetare computerizată pentru realizarea de conținuturi jurnalistice de New media; - standardele de editare computerizată a conținuturilor New media în era digitală.
---------------------------------------	---	---	---

CP 9. Distribuirea prin intermediul platformelor de New media a produselor jurnalistice

Rezultatul învățării 20. *Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate distribui materialele de New media pe platforme electronice conexe site-ului instituției media digitale (rețele sociale).*

K ₁ Gestionarea contului de rețea al instituției de New media; K ₂ Distribuirea materialelor jurnalistice pe paginile rețelelor sociale ale instituțiilor de New media.	S ₁ Selectează materialul de presă care ar putea atrage audiență, pentru a fi distribuit pe paginile rețelelor sociale ale instituției de New media; S ₂ Generează accesări pe site-ul oficial al instituției de New media și interactivitate, prin intermediul materialului plasat; S ₃ Plasează la loc vizibil mesajul de atenționare a utilizatorilor că vor fi acceptate doar comentariile ce corespund normelor unei discuții civilizate, fiind eliminate/moderate comentariile care vor conține cuvinte licențioase, injurii, mesaje discriminatorii sau discurs de ură.	Absolventul autonom și responsabil va utiliza conturile de pe rețelele sociale ale instituției New media ca instrument de informare a opiniei publice prin respectarea normelor general acceptate de comportament pe rețelele.	Absolventul: - creează cont de rețea socială; - distribuie pe online conținuturi de calitate, bine redactate, cu informații verificate; - tratează toți utilizatorii cu respect și inspiră încredere și imparțialitate; - conștientizează responsabilitatea ce revine redacțiilor pentru conținutul comentariilor plasate de consumatori la materiale jurnalistice.
--	---	--	---

CP 10. Monitorizarea feed-back-ului publicului pentru evaluarea calității produselor media digitale

Rezultatul învățării 21. *Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate evalua feed-back-ul publicului prin intermediul opțiunilor de pe site-ul instituției media digitale.*

K ₁ Mecanisme de analiză și examinare a feedback-ului din partea audienței pentru conținuturile de New media (reacții,	S ₁ Determină metodele de măsurare a feed-back-ului (număr de vizualizări, comentarii, e-mail-uri, etc.) S ₂ Înregistrează opiniile publicului la materialele jurnalistice apărute în presa online (aprobare,	Absolventul în mod autonom și responsabil evaluează feed-back-ul publicului cu referință la produsele mediatice	Absolventul: - evaluează opiniile consumatorilor de conținuturi jurnalistice digitale; - propune soluții pentru
---	--	---	---

atitudini și comportamente).	condamnare, indiferență, mobilizare, etc.); S3 Răspunde petițiilor, plângerilor, sugestiilor și întrebărilor audienței în legătură cu conținutul difuzat; S4 Întreprinde măsuri pentru înlăturarea reclamațiilor din partea publicului (în cazul aparițiilor acestora).	apărute în urma apariției materialelor jurnalistice în New media.	informarea obiectivă, corectă și echidistantă a cetățenilor prin intermediul New media.
Rezultatul învățării 22. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate dezvolta strategii de promovare a producției jurnalistice digitale.</i>			
K1 Strategii de marketing digital pentru producția jurnalistică online.	S1 Identifică publicul – țintă al producției jurnalistice (după sex, vârstă, interese, mediu urban/rural, studii, aspirații, etc.); S2 Identifică principalii competitori pentru individualizarea propriei producții jurnalistice; S3 Stabilește căile posibile de distribuție a conținutului producției jurnalistice digitale (site instituțional, rețele sociale, platforme video, <i>influencing</i> , publicitate pe alte platforme online, etc.); S4 Contabilizează rezultatele promovării într-o anumită perioadă pentru aprobarea următoarelor strategii.	Absolventul autonom și responsabil dezvoltă și aplică strategii de promovare a conținuturilor jurnalistice digitale pentru a informa obiectiv, corect și echidistant un număr cât mai mare de consumatori de informații.	Absolventul: - elaborează strategii de promovare online rapidă și eficientă pentru conținuturile jurnalistice digitale; - propune servicii media care să răspundă unor nevoi specifice de informare (modalitate rapidă de transmitere a informațiilor, tematică variată, interactivitate cu publicul țintă, informații verificate minuțios etc.).
Rezultatul învățării 23. <i>Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate contribui la informarea obiectivă și echidistantă a publicului prin publicarea de conținut mediatic veridic.</i>			
K1 Standarde etice și de conduită profesională în jurnalismul digital	S1 Contribuie la formarea unui mediu profesional sănătos, bazat pe adevăr în era media digitală; S2 Aplică principiile etice întregului conținut digital (text, fotografii, audio, video); S3 Distinge între specificul conținutului media de informare, analiză bazată pe cercetare și opinie propriu-zisă expimată în online.	Absolventul în mod autonom și responsabil promovează în activitatea sa standarde etice și de conduită corectă în New media.	Absolventul își face meseria profesionist, informând publicul obiectiv, echidistant și corect.

Standard de calificare: *Licențiat în Științe ale comunicării*, nivel 6 CNC

Program de studii: *Jurnalism și procese mediatice*

Domeniul de formare profesională: *0321 Jurnalism și comunicare*

Aprobat prin ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr.1675 din 13.12.2023

CERINȚE ȘI CRITERII DE EVALUARE

A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

1. CERINȚE GENERALE

Nr. crt.	Cerințe	Descriptori
1.	Condiții de admitere pentru evaluarea finală	La examenul de finalizare a studiilor superioare de licență sunt admiși studenții care au realizat integral Planul de învățământ și au obținut creditele aferente unităților de curs/modulelor obligatorii și opționale urmate.
2.	Forma de evaluare finală a rezultatelor învățării	Evaluarea finală la studiile superioare de licență, ciclul I, constă în prezentarea publică a tezei de licență (de cercetare sau de creație).
3.	Condiții organizatorice de realizare a evaluării finale și certificării calificării	<p>Organizarea și desfășurarea evaluării finale a studiilor superioare de licență se realizează în conformitate cu prevederilor Regulamentului-cadru privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență, aprobat conform cadrului normativ aprobat.</p> <p>Procedura de susținere a tezei de licență este stipulată în cadrul Ghidului privind susținerea tezelor de licență și master la FJȘC. Pentru coordonarea activităților de elaborare a tezei de licență de cercetare sau de creație, departamentul de specialitate numește un conducător științific (cadru didactic ce deține titlul științific de doctor în științe). Realizarea și prezentarea tezei de licență denotă nivelul de realizare de către student a finalităților de studii, precum și a competențelor generice și specifice dobândite de către absolvenți pe parcursul studiilor.</p> <p>Tematica tezelor de licență este elaborată la departamentele de specialitate și aprobată de către Consiliul facultății. Susținerea tezelor de licență este publică.</p>
4.	Cerințe generale față de modalitatea de evaluare și instrumentele utilizate în procesul de evaluare	<p>Prezentarea tezelor de licență se realizează în cadrul Comisiilor pentru de licență pe domenii de formare profesională/specialități. Comisia se constituie prin ordinul rectorului, la propunerea consiliului facultății și își desfășoară activitatea conform prevederilor Regulamentului-cadru.</p> <p>Teza de licență va fi apreciată conform următoarelor criterii: realizarea studiului/cercetării propriu-zise, conținutul și forma prezentării lucrării, susținerea tezei de licență (prezentarea cercetării, utilizarea mijloacelor tehnice, discuțiile la subiect, răspunsurile la întrebări venite din partea membrilor Comisiei de licență pentru autorul tezei).</p> <p>La susținerea publică în comisie sunt admise tezele care au îndeplinit criteriile verificării în programele autorizate de anti- plagiat.</p> <p>Activitatea Comisiei de licență este consemnată în procese-verbale, care fixează cum a fost apreciat absolventul la susținerea probei respective sau la susținerea tezei de licență, întrebările suplimentare, opinia separată a unor membri ai comisiei la insistența acestora.</p>

		Procesele-verbale sunt semnate de președinte și membrii Comisiei de licență prezenți la examen și se păstrează în arhiva instituției organizatoare. Președintele Comisiei de licență va prezenta un raport privind prezentarea publică a tezelor de licență în Comisie, în care va consemna modalitatea în care s-a desfășurat procedura de susținere, va indica cele mai bune lucrări care au fost prezentate, precum și va recomanda mecanisme de îmbunătățire a procedurii de susținere și/sau de îmbunătățire a conținutului lucrărilor de licență.
5.	Cerințe generale față de evaluatori	Comisia de licență se constituie conform prevederilor Regulament-cadru, și constă din președinte, vicepreședinte, 2 membri ai comisiei (examinatori) și secretar. În componența Comisiei pot fi incluse cadre didactice cu titlu științific și titlu științifico-didactic de la departamentele de specialitate din cadrul instituției cât și din alte instituții de învățământ superior sau cercetători științifici din instituții de cercetare-dezvoltare. Se permite includerea în componența Comisiei de licență a unui specialist practician de înaltă calificare, cu experiență bogată și autoritate profesională. Președinții Comisiilor sunt desemnați prin ordinul rectorului instituției superioare de învățământ, în baza propunerilor departamentelor de specialitate. În calitate de președinte al comisiei de licență pot fi desemnați specialiști în domeniul respectiv (profesori universitari, conferențieri universitari, cercetători științifici, deținători ai titlurilor onorifice, specialiști practicieni de înaltă calificare), care nu activează în cadrul instituției vizate.
6.	Cerințe generale față de atribuirea calificării	Calificarea se atribuie în baza constatării realizării integrale a programului de studii și deținerii de către absolvent a rezultatelor învățării stabilite prin actualul Standard.

2. FORMELE DE EVALUARE A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

Evaluarea finală a studiilor superioare de licență, ciclul I, constă în prezentarea publică a tezei de licență.

- Teza de licență de cercetare/creație este un proiect care înglobează rezultatele unor cercetări științifice și de creație, efectuate de student în vederea soluționării anumitor probleme actuale și importante, de nivel local, național și internațional, din domeniul jurnalismului social, politic, economic sau cultural, practicat în presa scrisă, audiovizuală, online și în agențiile de știri.
- Teza de licență are drept scop aprofundarea cunoștințelor într-un anumit domeniu al specialității și formarea abilităților de cercetare teoretică și practică.
- Tema tezei valorifică cunoștințele acumulate pe parcursul anilor de studii și-i oferă studentului posibilitatea de a le aplica în practică și de a-și aduce contribuția personală la soluționarea unor aspecte derivate din temă. Formularea și determinarea problemei de cercetare, a temei tezei și a ipotezei de lucru pot fi dictate de necesitățile practicii, dar și de imperative pur teoretice ce țin de dezvoltarea mass-mediei.

3. CRITERIILE DE EVALUARE A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ȘI DESCRIPTORII DE NOTE

Evaluarea rezultatelor învățării la studii superioare de licență se face cu note de la ”10” la ”1”, la care se aplică și scala de notare cu calificative recomandate în Sistemul European de Credite Transferabile (A, B, C, D, E, F). Echivalarea cu scara națională de notare se face după cum urmează: A: 9,01–10,00; B: 8,01–9,00; C: 7,01–8,00; D: 6,01–7,00; E: 5,0–6,00; FX: 3,01–4,99; F: 1,00–3,00.

Obținerea notelor 1-4 nu permit atribuirea calificării.

Descriptorii de note pentru teza de licență de cercetare:

Criterii de evaluare	Foarte bine (10-9,00)	Bine (8,99-7,00)	Satisfăcător (6,99-5,00)	Nesatisfăcător (<5,00)
Gradul corespunderii tezei specialității solicitate	Teza corespunde completamente specialității solicitate	Teza corespunde în mare parte specialității solicitate	Teza corespunde parțial specialității solicitate	Teza nu corespunde specialității solicitate
Corespunderea temei tezei esenței materialului lucrării	Tema tezei corespunde esenței materialului lucrării completamente	Tema tezei corespunde esenței materialului lucrării în mare parte	Tema corespunde esenței materialului lucrării parțial	Tema nu corespunde esenței materialului lucrării
Actualitatea temei	Tema tezei corelează totalmente cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează în temei cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează parțial cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei nu corelează cu cerințele și necesitățile societății
Proporționarea conținuturilor tezei	Materialul prezentat în capitole este total echilibrat	Materialul prezentat în capitole este suficient de echilibrat	Materialul prezentat în capitole este parțial dezechilibrat	Materialul prezentat în capitole este total dezechilibrat
Metodologia cercetării	Metodologia cercetării este relevantă	Metodologia cercetării este adecvată scopului	Metodologia cercetării este generală, fără aspecte concrete	Metodologia cercetării este neadecvată
Argumentarea și demonstrarea ipotezei/ipotezelor	Argumentare foarte bună	Argumentare bună	Argumentare parțială	Argumentare insuficientă
Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului este bună	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului suficient de bună	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului la general, fără aspecte concrete	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului insuficientă
Noutatea teoretică*	Noutatea teoretică este relevantă	Noutatea teoretică este expusă suficient de bine	Noutatea teoretică este expusă la general, fără aspecte concrete	Noutatea teoretică este expusă insuficient
Expunerea și argumentarea concluziilor	Concluziile sunt expuse bine	Concluziile sunt expuse suficient de bine	Concluziile sunt expuse la general, fără aspecte concrete	Concluziile sunt expuse insuficient

Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este destul de consistentă	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este suficientă	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este parțială, lipsesc unele surse / referințe de valoare	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este insuficientă, lipsa multor surse/ referințe de valoare
Corectitudinea stilistică, gramaticală și a tehnoredactării textului	Absolut corect	Corect în temei	Incorectitudini parțiale	Număr mare de incorectitudini
Perfectarea generală a tezei	Conform cerințelor regulamentare	Cu abateri nesubstanțiale de la cerințele regulamentare	Cu abateri substanțiale de la cerințele regulamentare	Nu sunt respectate cerințele regulamentare

Descriptorii de note pentru teza de licență de creație:

Criterii de evaluare	Foarte bine (10-9,00)	Bine (8,99-7,00)	Satisfăcător (6,99-5,00)	Nesatisfăcător (<5,00)
Gradul de corespundere a tezei specialității/progr amului de master	Teza corespunde completamente specialității solicitate	Teza corespunde în mare parte specialității solicitate	Teza corespunde parțial specialității solicitate	Teza nu corespunde specialității solicitate
Actualitatea temei	Tema tezei corelează totalmente cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează în temei cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează parțial cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei nu corelează cu cerințele și necesitățile societății
Proporționarea conținutului tezei	Materialul prezentat în capitole este total echilibrat	Materialul prezentat în capitole este suficient de echilibrat	Materialul prezentat în capitole este parțial dezechilibrat	Materialul prezentat în capitole este total dezechilibrat
Conceptul studiului de baza tezei de creație	Conceptul studiului de caz este original, strategiile aplicate fiind relevante	Conceptul studiului de caz cumulează elemente creative, strategiile aplicate fiind adecvate scopului	Conceptul studiului de caz este unul tradițional, strategiile aplicate satisfac parțial realizarea scopului	Conceptul studiului de caz este irelevant, strategiile aplicate nu asigură realizarea obiectivelor
Tehnicile și	Tehnicile și	Tehnicile și	Tehnicile și	Tehnicile și tacticele

tacticile utilizate în procesul de creație	tacticele utilizate în procesul de creație sunt relevante	tacticele utilizate în procesul de creație sunt adecvate scopului	tacticele utilizate în procesul de creație sunt irelevante, fără aspecte concrete	utilizate în procesul de creație sunt neadecvate
Abilitățile de creație: identificarea problemei, semnificația titlului, corelație titlu – text, conceptul materialului, unghiul de abordare descrierea: context, detalii; relevanța surselor; valoarea citatelor; limbajul; creativitatea	Corelație logică între elementele constitutive ale produsului jurnalistic, valoare informativă maximă, actualitatea mesajului, relevanța corelației text–context	Corelație între elementele constitutive ale produsului jurnalistic, valoare informativă medie, actualitate relativă a mesajului, relativitatea corelației text – context	Corelație sporadică între elementele constitutive ale produsului jurnalistic, valoare informativă redusă, mesaj puțin actual, irelevanța corelației text – context	Lipsa corelației între elementele constitutive ale produsului jurnalistic, absența valorii informative și a mesajului jurnalistic, construcție alogică a corelației text – context
Expunerea și argumentarea concluziilor	Concluziile sunt expuse bine	Concluziile sunt expuse suficient de bine	Concluziile sunt expuse la general, fără aspecte concrete	Concluziile sunt expuse insuficient
Expunerea recomandărilor	Recomandările sunt relevante, valoroase și reies din rezultatele studiului de caz/a proiectului profesional	Recomandările sunt suficient de bune și reies din rezultatele studiului de caz/a proiectului profesional	Recomandările sunt expuse la general, fără aspecte concrete	Recomandările sunt lipsite de sens și nu au tangență cu studiul de caz/proiectul profesional
Corectitudinea stilistică, gramaticală și a tehnoredactării textului	Absolut corect	Corect în temei	Incorectitudini parțiale	Număr mare de incorectitudini
Perfectarea generală a tezei	Conform cerințelor regulamentare	Cu abateri nesubstanțiale de la cerințele regulamentare	Cu abateri substanțiale de la cerințele regulamentare	Nu sunt respectate cerințele regulamentare

4. STABILIREA NIVELULUI MINIM DE COMPETENȚĂ

Pentru obținerea calificării este necesară realizarea integrală a planului de învățământ cu cel puțin nota „5” și susținerea tezei de licență. Minimul de competență este determinat de finalitățile de studii, care reflectă rezultatele învățării prezentate în standardul de calificare.

5. STABILIREA NECESARULUI MINIM DE RESURSE PENTRU EVALUAREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN VEDEREA ATRIBUIRII CALIFICĂRII

Pentru evaluarea rezultatelor învățării obținute în cadrul programului de studii *Jurnalism și Procese Mediatice* și demonstrarea aptitudinilor practice instituția va asigura condițiile necesare pentru exploatarea de către studenți a laboratoarelor instructiv didactice de radio și TV: Radio *Unda Liberă*, *Unda Liberă TV* și laboratorul de *Newsroom*, care au fost renovate și dotate cu echipament tehnic de ultimă generație pe parcursul anilor 2022-2023 în cadrul proiectelor internaționale realizate de către FJȘC cu sprijinul Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova, Guvernul României.

ASIGURAREA CALITĂȚII STANDARDULUI DE CALIFICARE

Etape	Descriptori/Dovezi
Inițierea procesului de elaborare a standardului de calificare	<p>Inițierea procesului de elaborare a Standardului de calificare, este prerogativa Ministerului Educației și Cercetării (MEC), care emite cadrul formal și gestionează activitatea grupului de lucru, conform etapelor prevăzute în <i>Metodologia de elaborare, validare și aprobare a Standardelor de Calificare</i> (2022).</p> <p>Standardul de calificare în domeniul de formare profesională 0321 Jurnalism și comunicare, s-a elaborat cu susținerea financiară a Băncii Mondiale, în cadrul proiectului Moldovan Hight Education.</p> <p>Standardul de calificare constituie documentul normativ-reglator, care face conexiunea dintre cerințele pieței muncii și contextul învățământului superior în domeniul jurnalismului și comunicării. Prin intermediul MEC, s-a creat contextul favorabil pentru reglementarea normativă a domeniului cu participarea tuturor beneficiarilor: reprezentanții mediului academic, cadre didactice și manageriale din instituțiile în care se realizează formare profesională în domeniul 0321 Jurnalism și Comunicare și reprezentanți ai diverselor structuri mediatice din Republica Moldova: redacții, asociații profesionale, gestionari de proiecte media și comunicare. Importanța stabilirii cerințelor actuale ale angajatorilor față de comportamentul profesional al specialistului în domeniu, precum și conturarea conceptuală a tendințelor de evoluție a domeniului și respectiv, reliefează importanța principiului reprezentativității în procesul de elaborarea a Standardului de calificare.</p> <p>Principiul reprezentativității constituie unul dintre criteriile bază al eligibilității proiectului, în cadrul căruia este elaborat Standardul de calificare.</p> <p>Procesul de elaborare a Standardului de calificare, a demarat prin ordinul MEC, nr. 203 din 28.02.2023 cu privire la constituirea Grupurilor de lucru pentru elaborarea standardelor de calificare.</p>
Elaborarea standardului	<p>Documentele-reper pentru elaborarea Standardului de calificare, sunt cele ce reglementează activitatea profesională (precum ar fi Standardul de competență). Deoarece</p>

Etapă	Descriptori/Dovezi
de calificare	<p>nivelul 6 de calificare atribuie deținătorului un grad înalt de responsabilitate și autonomie, fapt ce asigură transferul și adaptarea competențelor formate la diverse contexte de activitate profesională și oferă o posibilitate largă de cuprindere a multiplelor funcții profesionale, cerințele pieței muncii sunt sintetizate în Standardul de competență.</p> <p>La momentul demarării procesului de elaborare a Standardului de calificare, nu exista un Standard de competență, fapt ce a necesitat elaborarea de fapt a două documente: Standardul de competență și Standardul de calificare.</p> <p>Elementele de structură a Standardului de competență, devin implicit și criteriile de asigurare a calității acestui document normativ, cele care reflectă concepția fiind: posibilitățile de angajare; ariile de competență; sistemul de competențe angajate taxonomic astfel ca să îmbine dezvoltarea generală și cea profesională (competențe transversale și profesionale), cu accent pe formarea competențelor profesionale – generale și specifice.</p> <p>Pornind de la realitatea integrării Republicii Moldova în procesul de globalizare și recunoașterea deschiderii pieții muncii, întreg procesul de elaborare a Standardului de competență s-a bazat atât pe documente normative elaborate la nivel național, cât și pe documente normative elaborate la nivel regional și mondial. Astfel configurarea documentului a avut la bază consultarea permanentă cu piața muncii și consultarea permanentă a practicilor europene și mondiale.</p> <p>Standardul de calificare a fost elaborat în baza Standardului de competență. Fiind deja configurate competențele profesionale, accentul a fost plasat pe rezultatele învățării, procesul de evaluare finală și criteriile în baza cărora se atribuie calificarea.</p> <p>Pentru asigurarea calității documentului elaborat, grupul de lucru a parcurs următoarele etape conforma prevederilor metodologice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Instruirea de către experții în problematica abordată, privind concepția elaborării Standardului de calificare; - Documentarea privind reperele normative ale funcționării pieței muncii din țară și de peste hotare; - Documentarea privind activității profesionale (analiza cadrului legislativ de funcționare a diverselor structuri din domeniul dreptului; consultații cu reprezentanții diverselor structuri; absolvenți ai programelor de studii); - Determinarea ariilor ocupaționale; - Determinarea ariilor de competență; - Corelarea taxonomică a competențelor; - Formularea descriptorilor; - Formularea rezultatelor învățării și detalierea acestora; - Formularea criteriilor de evaluare a calității formării profesionale.
Validarea	<p>Validarea a fost realizată de Comisia de validare, aprobată prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării din RM nr. din 13 octombrie 2023, ca minister de resort.</p> <p>Criteriul, în baza căruia se creează Comisia de validare este la fel reprezentativitatea. Această comisie se constituie din reprezentanții diverselor structuri mediatice din Republica Moldova.</p> <p>Comisia de validare a Standardului de calificare are scopul de a verifica corespunderea sistemului de competențe și rezultate ale învățării cu cerințele pieței muncii; acoperirea</p>

Etape	Descriptori/Dovezi
	(gradul de acoperire) a diverselor sectoare a pieței muncii cu specialiști formați în domeniu. Standardul de calificare a fost validat, prin Avizul 1 al Comisiei de validare din data de 17.10.2023.
Implementarea	<p>Implementarea Standardului de calificare vizează prioritar mediul academic, instituțiile de învățământ superior care sunt abilitate cu dreptul de realizare a programelor de studii superioare de licență, ciclul I, la domeniul de formare profesională 0321 Jurnalism și comunicare</p> <p>Grupurile-țintă a căror activitate este reglementată de Standardul de calificare sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instituțiile de învățământ superior (în persoana rectorului) care asigură legitimitatea funcționării programului de studii; crearea unui mediu academic favorabil formării profesionale, prin promovarea unei politici de personal care permite activitatea corpului didactic înalt calificat, capabil să realizeze finalitățile – standard și condiții logistice și materiale, care creează contextul optim de dobândire a rezultatelor învățării; - decanatele facultăților de profil, care monitorizează realizarea prevederilor actualului standard; - departamentele de specialitate, care elaborează Planurile de învățământ, asigură condiții metodice optime de realizare a procesului de formare profesională. <p>Principalii beneficiari ai acestui standard (beneficiarii operaționali), sunt profesorii și studenții, prin efortul cărora sunt atinse rezultatele învățării.</p> <p>Procesul de implementare demarează prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instruirea grupurilor-țintă, în vederea informării despre concepția și structura documentului, precum și formarea competențelor necesare de aplicare în practică; - elaborarea programelor de studii: Planurilor de învățământ; curricula reflectarea sistemului de competențe profesionale în Nota explicativă a Planului de învățământ; - reflectarea rezultatelor învățării în unitățile de curs ale curriculum-urilor; - reflectarea criteriilor de evaluare în Regulamentele – cadru și Regulamentele instituționale, privind evaluarea și aprecierea rezultatelor învățării; - aplicarea criteriilor de evaluare externă de către Comisia de experți ANACEC.
Mecanisme de feedback și de îmbunătățire continuă a calității	<p>Mecanismele de feedback sunt generate de procesul complex de monitorizare a calității. Acestea sunt configurate în procesul de proiectare a procesului de asigurare a calității și sunt probate în procesul de evaluare.</p> <p>În baza unor tradiții deja existente, Planurile de învățământ sunt elaborate de către mediul academic, în colaborare cu reprezentanți ai pieței muncii. Implicarea acestora și constituie de fapt, primul mecanism de oferire a feedbackului.</p> <p>Eficiența procesului de dobândire a calificării de nivel 6, este implicit evaluată și de către actanții principali ai procesului: profesorii și studenții.</p> <p>Piața muncii poate să evalueze eficiența formării profesionale în baza rezultatelor stagiilor de practică.</p> <p>Specific unui proces de evaluare, mecanismele de feedback se corelează cu tipurile de evaluare: autoevaluarea; evaluarea internă/auditul intern; evaluarea externă.</p> <p>Criteriile de evaluare sunt formulate în baza elementelor esențiale de structură a Standardului de calificare: competențe, rezultate ale învățării, descriptori de performanță și criterii de atribuire a calificării.</p>

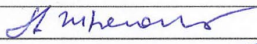
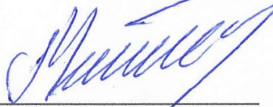

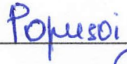

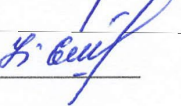
Etape	Descriptori/Dovezi
	<p>Ca orice document care asigură funcționalitatea unui segment al pieței muncii în permanentă schimbare, Standardul de calificare are valabilitate pentru o anumită perioadă de timp și necesită dezvoltare periodică.</p> <p>Drept temei pentru revizuirea standardului de calificare vor servi propunerile de actualizare a standardului de competență, modificarea cadrului normativ, implementarea în activitatea instituțiilor mediatice și în domeniile cercetărilor avansate, armonizarea politicilor naționale cu cele europene în scopul îmbunătățirii calității produselor jurnalistice.</p>
Asigurarea transparenței	<p>Standardul de calificare va fi publicat pe pagina web oficială a MEC , pagina prestatorului programului de studii <i>Jurnalism și procese mediatice</i> și înscris în Registrul național al calificărilor.</p>

STANDARD DE COMPETENȚĂ

LICENȚIAT ÎN ȘTIINȚE ALE COMUNICĂRII

Domeniul de formare profesională:
0321 JURNALISM ȘI COMUNICARE

Nivel - 6 CNC

Comisia de validare a standardului de competențe profesionale		A. Gherasim, Președinte al Consiliului de supraveghere și dezvoltare al IP Compania „Teleradio-Moldova”, Președintele Comisiei de validare
		N. Mocanu, Director TVR Moldova, Membru al Comisiei de validare
		M. Marcu, Controlor de stat superior, Consiliul Audiovizualului al RM
		C. Popușoi, jurnalistă, Radio Europa Liberă Moldova
		P. Beregoi, director Instituția Publică Agenția Informațională de Stat „Moldpres”
		L. Grigori, expert, Academia de Studii Economice din Moldova

” 17 ” octombrie 2023

Standardul de competență poate fi utilizat la elaborarea fișelor de post, evaluarea competențelor și performanțelor angajaților/salariaților, dezvoltarea standardelor de calificare și la proiectarea programelor de studii pentru domeniul de formare profesională.

1. INFORMAȚII GENERALE

1.1. Informații privind elaborarea și aprobarea standardului de competențe profesionale	
Standardul de competență a fost elaborat de Grupul de lucru, aprobat prin ordinul MEC nr. 203 din 23.02.2023	BULICANU Victoria, decan, conf. univ., dr., Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării STEPANOV Georgeta, , prof. univ., dr. hab., Universitatea de Stat din Moldova TACU Mariana, șef Departament, conf. univ., dr., Universitatea de Stat din Moldova, Departamentul Teoria și practica jurnalismului RUSNAC Ludmila, prodecan, conf. univ., dr., Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării TUGAREV Laura, șef Secție, lector, dr., Centrul Republican pentru Copii și Tineret "ARTICO" GUȚU Vitalie, director de proiect, Instituția publică națională a audiovizualului „TELERADIO-MOLDOVA”, proiectul Călătorii cu gust TOACĂ Mariana, specialist principal în comunicare și PR, dr., Compania <i>Anturaj Group</i> SÎRBU Ana, producător, copywriter, Centru pentru Jurnalism Independent.
Perioada elaborării	28.02.2023 – 30.06.2023
Standardul de competență a fost consultat cu 5 parteneri sociali relevanți (instituții media, departamente de relații cu presa, asociații profesionale)	MAȚENCO Irina, șef redactor-adjunct, publicația periodică revista economică LOGOS PRESS S.A. MUNTEANU Maricica, redactor-prezentator redacția Actualități, Postul de Radio VOCEA BASARABIEI S.R.L. CURCHI LILIA, director executiv, Asociația Jurnaliștilor de Mediu și Turism Ecologic din Republica Moldova PLEȘCA Vera, redactor-prezentator, redacția Actualități, Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova” ROȘCA Cristina, directoare program parenting, Centrul Media pentru Tineri
Standardul de competență validat și aprobat de Comisia de validare, aprobată prin ordinul MEC nr.1280 din 13.10.2023	Procesul/procesele verbale de validare a Standardului de competență nr. 1 din 17.10.2023 (se anexează)

1.2. INFORMAȚII PRIVIND CORELAREA CU CLASIFICATOARELE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

1.2.1 CARACTERISTICILE OCUPAȚIONALE CONFORM CLASIFICATOARELOR PIEȚEI MUNCII

<p>Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova CORM (006-2021) https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=129584&lang=ro#</p>	<p>Clasificarea europeană a aptitudinilor /competențelor, calificărilor și ocupațiilor (ESCO 08) https://esco.ec.europa.eu/ro/classification/occupation_main#overlayspin</p>	<p>Clasificarea internațională Standard al Ocupațiilor (ISCO 08) https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@dcomm/@publ/documents/publication/wcms_172572.pdf</p>
<p>26 Specialiști/specialiste din domeniul juridic, social și cultural 264 Autori/autoare, jurnaliști/jurnaliste și lingviști/lingviste 2642 Jurnaliști/jurnaliste 265 Artiști creatori/artiste creatoare și actori/actrițe 2651 Specialiști/specialiste în arte vizuale 2656 Crainici/crainice la radio, televiziune și alte mijloace de comunicare 264204 Comentator publicist/comentatoare publicistă 264205 Comentator/comentatoare radio TV 264207 Corector/corectoare 264209 Corespondent titular/corespondentă titulară 264210 Corespondent/corespondentă presă 264211 Corespondent/corespondentă radio 264215 Editor/editoare 264216 Editorialist/editorialistă 264217 Fotoreporter/fotoreporteră 264218 Jurnalist/jurnalistă 264219 Membru/membră colegiu redacțional editură și redacție ziare, reviste 264220 Redactor artistic/redactoare artistică 264222 Redactor muzical/redactoare muzicală 264223 Redactor stilist/redactoare stilistă 264225 Redactor tehnic/redactoare tehnică 264226 Redactor traducător/redactoare traducătoare</p>	<p>26 Specialiști în domeniul juridic, social și cultural 264 Autori, jurnaliști și lingviști 2642 Jurnaliști</p>	<p>26 Specialiști în domeniul juridic, social și cultural 264 Autori, jurnaliști și lingviști 2642 Jurnaliști</p>

264227 Redactor/redactoare 264228 Redactor/redactoare filme de televiziune 264229 Reporter/reporteră 264230 Reporter-operator/reporteră-operator 264232 Ziarist/ziaristă		
1.2.2. CARACTERISTICILE OCUPAȚIONALE CONFORM CLASIFICATORULUI ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE		
Clasificatorul activităților economice din Republica Moldova CAEM (rev.2) https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=385	Clasificarea Statistică a Activităților Economice din Comunitatea Europeană (Statistical Classification of Economic Activities in the European Community) NACE Rev. 2 https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/ks-ra-07-015	Clasificarea Internațională Industrială Standard a tuturor Activităților Economice (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities, ISIC Rev 4) https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesm/seriesm_4rev4e.pdf
J - Informații și comunicații 58 Activități de editare 58.1 Activități de editare a cărților, ziarelor, revistelor și alte activități de editare 58.13 Activități de editare a ziarelor 58.14 Activități de editare a revistelor și periodicelor 60 Activități de producere și difuzare de programe 60.1 Activități de difuzare a programelor de radio 60.10 Activități de difuzare a programelor de radio 60.2 Activități de producere și difuzare a programelor de televiziune 60.20 Activități de producere și difuzare a programelor de televiziune	J - Informații și comunicații 58 Activități de editare 58.1 Activități de editare a cărților, ziarelor, revistelor și alte activități de editare 58.13 Activități de editare a ziarelor 58.14 Activități de editare a revistelor și periodicelor 60 Activități de producere și difuzare de programe 60.1 Activități de difuzare a programelor de radio 60.10 Activități de difuzare a programelor de radio 60.2 Activități de producere și difuzare a programelor de televiziune 60.20 Activități de producere și difuzare a programelor de televiziune	J - Informații și comunicații 58 Activități de editare 58.1 Activități de editare a cărților, ziarelor, revistelor și alte activități de editare 58.13 Activități de editare a ziarelor 58.14 Activități de editare a revistelor și periodicelor 60 Activități de producere și difuzare de programe 60.1 Activități de difuzare a programelor de radio 60.10 Activități de difuzare a programelor de radio 60.2 Activități de producere și difuzare a programelor de televiziune 60.20 Activități de producere și difuzare a programelor de televiziune
1.2.3. CORELAREA CALIFICĂRII CONFORM CLASIFICATOARELOR EDUCAȚIONALE		

Nomenclatorul domeniilor de formare profesională https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121862&lang=ro	Clasificarea Internațională Standard a Educației (ISCED -2011) https://mecc.gov.md/ro/content/clasificarea-internationala-standard-educatiei-isced-2011-0	Clasificarea domeniilor educației și formării profesionale (ISCED-F-2013) http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-fields-of-education-and-training-2013-en.pdf
Domeniului fundamental al științei, culturii și tehnicii - 03 Științe sociale, jurnalism și relații publice Domeniul general de studii - 032 Jurnalism și informare Domeniul de formare profesională - 0321 Jurnalism și comunicare Specialitatea - 0321.1 Jurnalism și procese mediatice	Învățământ superior de licență, ciclul I, nivelul 6 ISCED	03 Științe sociale, jurnalism și informare 032 Jurnalism și informare

Domeniul de activitate profesională	
Ocupații tipice (CORM) https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=129584&lang=ro#	Ocupații tipice (ESCO) https://esco.ec.europa.eu/ro/classification/occupation?uri=http://data.europa.eu/esco/isco/C2146#:~:text=Narrower%20occupations
Jurnaliști/jurnaliste; specialiști/specialiste în arte vizuale ; crainici/crainice la radio, televiziune și alte mijloace de comunicare	Jurnaliști; tehnicieni în radiodifuziune și televiziune
Specializări/opțiuni (arii de ocupații)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Producerea conținuturilor jurnalistice pentru media tradițională (ziare, reviste, radio, tv, agenții de știri) 2. Producerea conținuturilor jurnalistice pentru New media (instituții media nativ digitale, portaluri de știri, site-uri instituționale)
Tendențe și preocupări de viitor în domeniul de formare profesională.	<p>Domeniul mediatic reprezintă unul dintre cele mai atractive domenii de formare profesională pentru tânăra generație și care presupune pregătirea jurnaliștilor universali (pentru presa tipărită, Radio și TV, agenții de știri și instituții media online) – profesioniști de înaltă calificare, în corespundere cu standardele internaționale ale jurnalismului de calitate, care, prin nivelul lor de competență, să poată concura, eventual, pe piața muncii din țară și de peste hotarele ei. Integrarea activă a tehnologiilor informaționale în activitățile mediatică a făcut acest domeniu și mai popular pentru reprezentanții tinerei generații, care dispunând de abilitățile digitale pe care le posedă, de obicei, la un nivel, foarte înalt, își doresc să obțină și o meserie care să le permită utilizarea acestor abilități, ori domeniul mass-mediei este tocmai acel domeniu care le-ar permite integrarea abilităților digitale în procesul de informare operativă, obiectivă și echidistantă a publicului.</p> <p>În acest context se conturează tot mai evident necesitatea pregătirii aprofundate, de înalt nivel științific în ceea ce privește activitățile funcționale ale instituțiilor media și activitățile conceptuale ale producției jurnalistice contemporane, atât în plan teoretic, cât și în plan practic-aplicativ, precum și în formarea competențelor profesionale ale jurnaliștilor.</p> <p>Una dintre ariile de mare interes pentru profesioniștii în domeniul mass-mediei, apărute și dezvoltate în ultimii ani reprezintă New media care presupune buna cunoaștere a tehnologiilor informaționale de ultimă generație, modalitatea lor de utilizare în procesul de informare și cunoaștere, precum și cultivarea în rândul profesioniștilor a abilităților de <i>multitasking</i>, pentru formarea de viziuni și a unui comportament profesionist în spațiul virtual mediatic. Necesitatea identificării, aprobării și implementării unui cadru legal pentru buna funcționare a instituțiilor media nativ digitale, precum și a instituțiilor media tradiționale cu activități conexe pe online reprezintă un imperativ pentru legiuitorii</p>

	domeniului în perspectiva apropiată. Evoluția societății informaționale este reprezentată de tehnologiile informaționale. Tehnologii care într-o eră digitală presupun noi moduri de percepere a trecerii timpului, noi forme de transmitere a informațiilor în timp real, noi tehnici de stabilire a reacțiilor și efectelor. Pentru a ne încadra în cele două lumi, reală și virtuală, avem nevoie de condiții specifice pentru a dezvolta variate forme ale creativității și diverse motivații în procesul de adaptare rapidă la schimbările radicale de natură tehnologică produse în perioade scurte de timp.	
Nivel de competență/abilitate, conform ISCO-08	4	
Cadrul național al calificărilor din Republica Moldova https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=101860&lang=ro	Nivel 6 CNC	
Referire la Cadrul European al Calificărilor (EQF)	Echivalent nivel 6 CEC	
1.3. ALTE INFORMAȚII RELEVANTE		
Titlul calificării profesionale în limba străină:		
Română <i>Licențiat în Științe ale comunicării</i>	Engleză <i>Bachelor of Communication Science, level 6 NQFRM</i>	Rusă/franceza/germana <i>Лицензиат наук коммуникаций</i>
Anexe la standardul de competență (de exemplu):		
Anexa 1	Codul deontologic al jurnalistului din Republica Moldova, aprobat la conferința națională care a avut loc la 3 mai 2011 în municipiul Chișinău și a fost completat în mai 2019, după dezbateri și consultări publice desfășurate de Consiliul de Presă din Republica Moldova. https://consiliuldepresa.md/ro/page/codul-deontologic-al-jurnalistului-din-r-moldova	
Anexa 2	Competențe digitale Concepția guvernării electronice https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=49293&lang=ro Proposal for a DECISION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing the 2030 Policy Programme „Path to the Digital Decade”. Document 52021PC0574 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0574 Directiva (UE) 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ce26d769-b85d-11e6-9e3c-01aa75ed71a1/language-ro e-Competence Framework: the SME way through the European standard on digital competences https://www.sbs-sme.eu/sites/default/files/publications/SBS_ecompetence%20brochure.pdf EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework https://ied.eu/wp-content/uploads/2016/07/lfna27939enn.pdf	
Anexa 3	Competențe lingvistice (l. engleza)	

	https://www.isjcta.ro/wp-content/uploads/2013/06/Cadrul-European-Comun-de-Referinta-pentru-limbi.pdf
Anexa 4	Cadrul de competențe antreprenoriale https://www.oecd.org/finance/financial-competence-framework-for-adults-in-the-european-union.htm
Anexa 5	Cadrul de competențe pentru cultura democrației în învățământul superior https://rm.coe.int/rfcdc-guidance-document-for-higher-education/1680a08ee0

2. DESCRIEREA OCUPAȚIONALĂ A CALIFICĂRII

2.1. Descrierea activității de muncă

Specialistul în domeniul jurnalismului și informării este licențiat, studii superioare de nivel 6 CNC, dispune de competențe pentru a realiza activități de documentare, concepere, redactare, distribuire și evaluare a producției jurnalistice, fiind capabil să utilizeze și tehnologiile de software pentru realizarea și distribuirea materialelor jurnalistice, în funcție de canalul media. Jurnaliștii/jurnalistele se ocupă cu cercetarea, investigarea, interpretarea și comunicarea știrilor și informațiilor publice prin intermediul ziarelor, televiziunii, radioului și al altor mijloace media. Atribuțiile de bază ale acestora includ: colectarea știrilor locale, naționale și internaționale prin interviuri, investigații, observații, participarea la evenimente publice, colectarea, raportarea și comentarea știrilor pentru publicarea în ziare, difuzare prin radio, televiziune etc.; recepționarea, analiza și verificarea știrilor pentru exactitate; interviuarea politicianilor, inclusiv, interviuri individuale înregistrate pentru mass-media precum radio, televiziune sau transmisiuni web; redactarea editorialelor pe teme de interes actual pentru a stimula interesul public și a exprima opiniile unei publicații sau a unui post de difuzare; scrierea recenziilor la lucrările literare, muzicale și la alte opere artistice bazate pe cunoștințe, judecată și experiență pentru ziare, televiziune, radio și alte mijloace media; selectarea materialelor pentru publicare, verificarea stilului, gramaticii, exactității și legalității conținutului; citirea buletinelor de știri și realizarea altor anunțuri la radio sau televiziune.

2.2 Atribuții / arii de competențe și descriptori

Arii de competențe <i>(etape, faze a prestării serviciului/producerii)</i>	Descriptori
1. Pre-producția jurnalistică	1.1. Identificarea subiectelor jurnalistice de interes public; 1.2. Documentarea și colectarea informației în vederea realizării materialului jurnalistic; 1.3. Analiza informației colectate pentru stabilirea caracterului de noutate și actualitate.
2. Producția jurnalistică	2.1. Consultarea surselor de informație; 2.2. Redactarea textului materialului jurnalistic în corespundere cu specificul genului jurnalistic și a canalului de media pe care acesta va fi distribuit; 2.3. Abordarea materialului jurnalistic prin prisma principiilor de bază ale jurnalismului de calitate, a normelor deontologice și legislative în domeniu.
3. Post-producția jurnalistică	3.1. Distribuirea materialelor jurnalistice pe canalele media (radio, TV, online, presă scrisă); 3.2. Analiza și evaluarea impactului informațional asupra publicului consumator de informații; 3.3. Promovarea informației utilitare întru asigurarea orientării publicului în realitatea imediată.

2.3 Sectoare de activitate

2.3.1. Presa tradițională (ziare, reviste, radio, TV, agenții de știri);

2.3.2. New Media (instituții media nativ digitale, portaluri de știri, site-uri instituționale).

Specializare

0321 Jurnalism și Comunicare

2.4 Mediul de lucru și specificul activității

Specialistul în domeniul jurnalismului și informării activează în cadrul instituțiilor media publice și private, presă scrisă: ziare și reviste, radio, TV sau New media.

Activitatea acestuia poate fi realizată individual (în cazul presei scrise), sau în echipă (în cazul posturilor de radio sau TV), când este necesară și prezența operatorilor/tehnicienilor. Munca acestuia se realizează, atât în redacție (redactarea textului, editarea materialului etc.), cât și în teren (documentare, interacțiune cu sursele).

Programul de muncă este reglementat de actele normative în vigoare. Durata zilnică normală a timpului de muncă constituie 8 ore. În funcție de poziția deținută, programul poate necesita, totuși, o oarecare flexibilitate.

Relaționarea frecventă cu factorul uman poate crea un mediu de muncă tensionat, din punct de vedere psihologic. Specialiștii din acest domeniu sunt supuși relativ riscurilor pentru sănătatea și securitatea în muncă, în contextul anumitor evenimente care necesită mediatizare (revolte, războaie, violențe stradale, marșuri, greve, etc.). În anumite condiții specifice, pot fi plasați în situații în care integritatea fizică este amenințată, cât și în situații în care echilibrul psihologic este pus în pericol.

2.5 Instrumente de lucru, echipamente, utilaje și materiale, soft

Printre cele mai importante instrumente de lucru se regăsesc: computerul, imprimanta, dictafonul, scannerul, copiatorul, cameră video, microfoane, lavalieră, cameră foto, softuri de editare video și audio, consumabile și alte instrumente și tehnici de birou.

Acte relevante [acte normative relevante exercitării profesiei: legi, politici, ghiduri și standarde în domeniu; acte administrative specifice exercitării profesiei (fișe de post; rapoarte standard, contract de muncă, contract drepturi de autor, contract de prestări servicii,) etc.].

Software specializate de editare audio și video, montaj sunet și imagine, editare fotografie și distribuire prin intermediul canalelor media. Conexiunea la rețeaua globală este foarte importantă pentru accesul la sistemele informaționale și bazele de date relevante procesului de documentare și selectare a informației necesare pentru realizarea producției jurnalistice.

2.6 Calități personale necesare pentru muncă: abilități și caracteristici

Activitatea profesională a specialistului din domeniul jurnalismului și informării presupune rigori de natură etică, ce prevăd calități personale, precum: responsabilitate, integritate, disciplină, cultură generală, corectitudine, imparțialitate, obiectivitate.

Reieșind din multitudinea de evenimente pe care le va reflecta în activitatea sa profesională, specialistul în domeniul jurnalismului și informării va demonstra perseverență, autocontrol, reacție imediată, spontaneitate, capacitatea de asumare a deciziilor, atenție și meticulozitate, transparentă și gândire critică, determinare în acțiuni, voință și dragoste pentru adevăr.

Abilitățile de concepere și redactare a materialelor jurnalistice în funcție de genul acestora sunt esențiale pentru specialiștii din acest domeniu, fiind o condiție necesară realizării producției jurnalistice calitative.

În general, activitatea acestui tip de specialiști presupune interacțiunea cu sursele/publicul, de aceea ei trebuie să dispună de astfel de calități precum amabilitate, atenție la detalii, responsabilitate etică și profesională, abilități verbale și nonverbale de comunicare. Domeniul de activitate poate presupune interacțiune și cu persoane

vulnerabile (minori, victime ale violenței fizice, persoane dezavantajate etc.) care solicită calitățile umane, precum: empatie, toleranță, tact, respect, generozitate etc.

2.7 Formare profesională inițială și continuă

Profesionistul în domeniul jurnalismului și informării deține studii superioare de licență (ciclul I), nivel 6 CNC. Formarea profesională se consolidează atât prin studiile la ciclul II, master (nivel 7), la ciclul III, doctorat (nivel 8), cât și prin programe de formare profesională continuă.

Obținerilor nivelurilor 7-8 de calificare facilitează accesarea la o funcție de conducere, de îndrumare și de control. Sistemul de formare profesională continuă întrunește totalitatea reglementărilor, mecanismelor, proceselor, programelor și a furnizorilor de formare care asigură și realizează formarea și/sau dezvoltarea competențelor profesionale persoanelor care au o calificare inițială prin specializare, recalificare, policalificare, calificare suplimentară sau alt criteriu similar.

2.8 Cele mai răspândite denumiri ale ocupației profesionale (rom/eng/ru)

Jurnaliști/Journalists/Журналисты

Crainici la radio, televiziune și alte mijloace de comunicare/Announcers on radio, television and other means of communication/Дикторы на радио, телевидении и других средствах связи

Tehnicienii în radiodifuziune și televiziune/ Radio Broadcasting and Television Technicians/ Техники в области радиовещания и телевидения

2.9 Reglementări de exercitare a profesiei (națională/internațională)

Constituția Republicii Moldova nr. 1/1994. Publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 1 din 1994, republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 78 din 2016.

Legea nr. 982 din 11-05-2000 privind accesul la informație. Publicată în Monitorul Oficial Nr. 88-90 art. 664.

Legea Presei nr. 243 din 26-10-1994. Publicată în Monitorul Oficial Nr. 2 art. 12.

Legea nr. 56 din 13 februarie 2003 pentru ratificarea Convenției europene privind televiziunea transfrontalieră a Consiliului European, adoptată la Strasbourg la 5 mai 1989. Publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 163 din 14 martie 2003.

Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova. Publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 462-466 la 12.12.2018.

Legea nr. 62 din 17-03-2022 cu privire la publicitate. Publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 98-105 art. 171.

Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare. Publicat : 09-07-2010 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 117-118 art. 355.

Legea nr. 67 din 26-07-2018 privind aprobarea Concepției naționale de dezvoltare a mass-mediei din Republica Moldova. Publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 321-332 art. 509 Convenția Europeană a Drepturilor Omului (art. 10).

Convenția Europeană privind accesul la documentele oficiale. Tromso, 18.VI. 2009.

2.10 Norme și reglementări specifice (etice, ...)

Codul deontologic al jurnalistului din Republica Moldova, aprobat la conferința națională care a avut loc la 3 mai 2011 în municipiul Chișinău și a fost completat în mai 2019, după dezbateri și consultări publice desfășurate de Consiliul de Presă din Republica Moldova.

<https://consiliuldepresa.md/ro/page/codul-deontologic-al-jurnalistului-din-r-moldova>

3. CERINȚE DE COMPETENȚE

3.1. COMPETENȚE TRANSVERSALE (CT)

http://keystart2work.eu/images/docs/o2-catalogue/O2_Catalogue_EN.pdf

Aria de competență (etape, faze ale prestării serviciului/producerii)	Competența	Descriptori
Eficiență personală	CT1. Dezvoltarea personală și profesională	1.1. Îmbunătățește competențele profesionale prin accesarea, procesarea și asimilarea de noi cunoștințe, utilizând diverse surse și forme de învățare; 1.2. Stabilește obiective, identifică oportunități și planifică propriul progres în carieră; 1.3. Manifestă deschidere față de schimbare și inovare; 1.4. Urmărește modificările curente a cadrului normativ, a tendințelor și politicilor în domeniu și a practicilor profesionale avansate; 1.5. Identifică necesitățile de autoinstruire; 1.6. Determină oportunitățile de dezvoltare a abilităților și cunoștințelor; 1.7. Se implică autonom în varii forme de învățare pe parcursul întregii vieți.
	CT2. Utilizarea principiilor de etică, deontologie și integritate profesională	2.1. Respectă normele de etică și deontologie specifice domeniului, inclusiv cele care se referă la colectarea și abordarea informației, protecția surselor de informație și a drepturilor omului; 2.2. Îndeplinește obligațiunile și atribuțiile ce derivă din activitatea profesională; 2.3. Exerciță profesia de jurnalist cu respectarea principiilor constituționale și legale și a celor de funcționare a structurilor instituționale și ale organizațiilor/ întreprinderilor; 2.4. Soluționează corect situațiile ce implică încălcarea normelor și principiilor de etică, deontologie și integritate profesională.
	CT3. Deținerea abilităților de gândire, sinteză și analiză critică	3.1. Adoptă decizii în procesul de activitate, utilizând gândirea critică; 3.2. Creează strategii noi atunci când strategiile învățate anterior nu funcționează; 3.3. Identifică soluții bune și posibile, ținând cont de resursele disponibile; 3.4. Induce și creează argumente; 3.5. Formulează alternative, acordând atenție deosebită contribuției lor la rezultatul dorit; 3.6. Evaluează riscurile.
II. Interacțiune socială	CT4. Executarea activităților specifice muncii în echipă	4.1. Comunică și stabilește conexiuni cu alte persoane și/sau instituții, în mod eficient; 4.2. Comunică propriile idei pentru a-i convinge pe membrii echipei de utilitatea și corectitudinea acestora; 4.3. Primește și acceptă feedback-ul din partea celor cu care interacționează;

		4.4. Oferă feedback celorlalți membri ai echipei cu privire la ideile lor; 4.5. Aplică procedura ascultării active/reflexive în cadrul activității profesionale.
	CT5. Rezolvarea problemelor complexe și luarea deciziilor în exercitarea atribuțiilor profesionale	5.1. Se documentează în procesul de soluționare a problemelor; 5.2. Adoptă decizia potrivită contextului și situației de moment; 5.3. Generează acțiuni alternative care trebuie întreprinse într-o situație specifică; 5.4. Identifică și analizează informațiile disponibile; 5.5. Diseminează cunoștințele și experiențele într-o manieră clară; 5.6. Respectă valorile culturii organizaționale și promovează bunele guvernante instituționale.
	CT6. Aplicarea abilităților fundamentale de comunicare și negociere	6.1. Exprimă intenția într-o manieră clară, adecvată și potrivită circumstanțelor; 6.2. Adresează întrebări; 6.3. Utilizează tehnica ascultării active în procesul de interacțiune cu semenii; 6.4. Aplică diverse tehnici de negociere în funcție de situație; 6.5. Convinge omologii prin oferire de argumente; 6.6. Recunoaște tehnicile de manipulare și comunicare nonverbală.
III. Competențe funcționale, tehnice și tehnologice	CT7. Utilizarea resurselor tehnologice în activitățile profesionale	7.1. Colectează și distribuie informații, date, adrese, noutăți prin instrumente TIC avansate; 7.2. Creează conținuturi digitale; 7.3. Aplică instrumentele de siguranță și securitate cibernetică; 7.4. Gestionează bazele de date, informațiile cu conținut digital în activitatea profesională.
	CT8. Deținerea abilităților de inițiativă, creativitate și orientare spre rezultat	8.1. Generează idei și identifică oportunități; 8.2. Planifică și gestionează proiectele în vederea atingerii obiectivelor trasate; 8.3. Manifestă poziție critică și creativă prin participare constructivă la activități profesionale; 8.4. Este centrat pe interacțiunea cu alte persoane utilizând cunoștințe care generează valori în mediu complex în continuă schimbare.

3.2. COMPETENȚE GENERALE (transsectoriale și sectoriale)

Aria de competență <i>(etape, faze ale prestării serviciului/producerii)</i>	Denumirea competenței	Indicatori / Descriptori
1. Pre-producția jurnalistică	CG1. Comunicarea informațiilor, ideilor, problemelor și	1.1. Colectează și examinează informațiile referitoare la fenomene/cauze/situații din realitatea cotidiană pentru identificarea potențialelor subiecte pentru materialele jurnalistice; 1.2. Utilizează un discurs clar, corect și expresiv în activitatea profesională, redactând corect materialele jurnalistice, în

	soluțiilor din domeniul profesional	corespundere cu normele lingvistice contemporane ale limbii române, iar la necesitate și într-o altă limbă de circulație internațională.
	CG2. Explicarea mediatică a fenomenelor și evenimentelor contemporane	2.1. Evaluează masivul informațional, identificând posibilele genuri jurnalistic pentru utilizare în procesul de redactare a materialului jurnalistic.
2. Producția jurnalistică	CG3. Aplicarea jurnalismului responsabil pentru asigurarea dreptului la informare	3.1. Exerciță profesia în scopul servirii interesului public, raportând standardele deontologice profesionale naționale la cele internaționale.
	CG4. Producerea și tratamentul informației	4.1. Interacționează cu sursele jurnalistic pentru realizarea materialelor de presă, respectând cerințele de realizare a acestora în funcție de genul jurnalistic selectat; 4.2. Distribuie materialele jurnalistic în funcție de canalul mediatic selectat pentru mediatizare.
3. Post-producția jurnalistică	CG5. Evaluarea impactului producției jurnalistic asupra publicului larg	5.1. Supraveghează atent feedback-ul publicului asupra materialelor jurnalistic, urmărind, inclusiv, reacțiile factorilor decizionali în urma apariției materialelor de presă.

3.3. COMPETENȚE PROFESIONALE (CP)

Arie ocupațională 1: PRODUCEREA CONȚINUTURILOR JURNALISTICE PENTRU PRESA TRADIȚIONALĂ (ziare, reviste, radio, TV, agenții de știri)		
Aria de competență <i>(etape, faze ale prestării serviciului/producer)</i>	Competența	Indicatori/Descriptori
1. Pre-producția jurnalistică	CP1. Documentarea jurnalistică în vederea realizării produselor mediatic pentru media tradițională	1.1. Colectează și înregistrează informații privind subiectele de interes public, identificând potențialele surse de informare pentru realizarea materialului jurnalistic.
2. Producția jurnalistică	CP2. Conceperea și redactarea produselor jurnalistic pentru media tradițională	2.1. Selectează genul jurnalistic pentru realizarea materialului de presă, aplicând regulile de scriere și redactare a materialului jurnalistic în corespundere cu normele gramaticale și de limbaj.

	CP3. Aplicarea cadrului legislativ și deontologic ale jurnalistului din presa tradițională	3.1. Interacționează cu sursele de informare, respectând regulile de comportament în relația jurnalist – sursă și protejându-le, potrivit cadrului legal.
	CP4. Utilizarea programelor de filmare, editare, montaj și machetare în procesul de elaborare a produselor jurnalistice pentru media tradițională	4.1. Realizează materiale televizate și radio, aplicând programul potrivit pentru editarea video și audio a materialelor jurnalistice; 4.2. Machetează textul și imaginea pentru ziare/reviste.
3. Post-producția jurnalistică	CP5. Evaluarea feedback-ului din partea publicului	5.1. Analizează tematica materialelor jurnalistice reflectate în presă într-o anumită perioadă, stabilind <i>agenda setting</i> pentru următoarea perioadă, în conformitate cu agenda publică; 5.2. Evaluează atitudinea publicului în raport cu abordările mediatice în materialele jurnalistice.
Arie ocupațională 2: PRODUCEREA CONȚINUTURILOR JURNALISTICE PENTRU NEW MEDIA (instituții media nativ digitale, portaluri de știri, site-uri instituționale)		
Aria de competență <i>(etape, faze ale prestării serviciului/producerii)</i>	Competența	Indicatori/Descriptori
1. Pre-producția jurnalistică	CP6. Documentarea jurnalistică în vederea realizării produselor jurnalistice pentru New media	6.1. Utilizează platformele electronice pentru selectare de informații structurate pentru publicarea online de către instituții publice/private.
2. Producția jurnalistică	CP7. Conceperea și redactare produselor jurnalistice de New media	7.1. Scrie și editează materialele de presă în format electronic pentru New media, identificând rubrica potrivită pentru materialul jurnalistice în format online pentru o vizualizare reușită.
	CP8. Utilizarea programelor de software de editare, montare, amplasare a produselor de New media	8.1. Utilizează programele de proiectare și editare Word pentru web; 8.2. Utilizează programele de editare audio și video (<i>Adobe Audition, Audacity, Adobe Premiere Elements, Adobe Premiere Pro</i> etc.); 8.3. Aplică programele de machetare pentru imagine și text în procesul de editare computerizată (<i>Adobe InDesign, CorelDraw, Microsoft Publisher</i> etc.).
	CP9. Distribuirea prin intermediul platformelor de New media a produselor jurnalistice	9.1. Distribuie materialele de New media pe platforme electronice conexe site-ului instituției media digitale (rețele sociale).

3. Post- producția jurnalistică	CP10. Monitorizarea feed-back-ului publicului pentru evaluarea calității produselor media digitale	10.1. Evaluează feed-back-ul publicului prin intermediul opțiunilor de pe site-ul instituției media digitale.; 10.2. Dezvoltă strategii de promovare a producției jurnalistice digitale; 10.3. Contribuie la informarea obiectivă și echidistantă a publicului prin publicarea de conținut mediatice veridice.
--	--	--